

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

APJUNGĖS

AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ IR LIETUVIŲ ŽINIAS

680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

Copyright

XXXVII. Nr. 12

Redakcija: GLENmore 5-7281

ANTRADIENIS, (Tuesday),

VASARIO (FEB.) 12 D. 1952 M.

Administracija: GLENmore 5-7068

10 CENTŲ

VLIKAS IMASI STIPRINTI JEGŲ KONSOLIDACIJĄ

A. B. PETRAITIS, mūsų korespondentas Vokietijoje

Muenchenas. — Kaip jau Elta buvo pranešusi, Vlikas, tris dienas posėdžiavęs, taip pat išklaušęs pranešimų apie bendrą pasaulinę situaciją, V. Sidzikauskas — apie veiksmų veiklą JAV ir informacijos apie Londono konferenciją, vieninai priėmė rezoliuciją, kad būtų stiprinama jėgų konsolidacija Vlike, jo reprezentatyvumas ir darbingumas. Tam tikslui numatoma reformuoti Vykd. Tarybą, kuriai pavesta per mėnesį laiko sudaryti reikalingą reformų planą.

Norima išspręsti visus aktualesius ir pribrendusius klausimus. Liaudininkai Vliko reprezentatyvumą ir darbingumą stiprina pasiūdami į Vykd. Tarybą J. Jakstų, socialdemokratų — prof. J. Kaminsko antrininku Vlike davė buv. Pienocentro direktorių J. Glemžą. Laukiama, kad tos pastangos būtų suderintos su Vliko atstovų prof. J. Kaminsko ir prof. J. Brazaičio JAV-se vykdomu konsolidacijos darbu ir kad jie kuo greičiau grįžtų prie savo tiesioginių pareigų. Prof. J. Kaminskas žada grįžti vasario galę ar kovo pradžioje.

Girdėti, jog tos reformos bus pagrindinės. Greičiausiai ir pačiai Vykd. Tarybai teks veikti kur nors išsikelti į žymesnį centrą: Paryžių, Strasburgą ar bent Bonną. Kiti net apie Londoną galvoja. Numatomas stiprinti Paryžiaus postovis, taip pat kitos svarbios vietovės. Jei tos nuotaukos neišs, tenka laukti gražių rezultatų ir tik palinkėti, jog tiek į Vliką, tiek į Vykd. Tarybą visos grupės ir rezistenciniai sąjūdžiai pasiųstų pačius tinkamiausius ir stipriausius žmones, kurie ge-

riausiai tinka dirbti Lietuvos išlaisvinimo darbą. Tada bent žymia dalimi atkristų visos nerimtos ir kitų tyčia sąmoningai leidžiamos kalbos apie tariamą Vliko nepajėgumą ar neveiklumą.

Vėl ta pati Elta konstatavo, jog tuo metu, kai ir latvių Zarinš, ir estų A. Rei su kitais nepaprastai aktyviai reikšėsi Londono konferencijoj, kai kas iš mūsų, nors ir pakviestas, tuo metu išvyko pasislėpti. Tarytum ir taip ligi tol nebūtų kiek reikiant prisilėję.

Londono konferencijai tiek britai, tiek kiti Europoje skiria didelę reikšmę. Pirmą kartą anglų visuomenė parodė tokį didelį reikalų supratimą ir dėmesį Rytų problemoms, o Mariagos žodžiais tariant, dabar Europa sąmoningai turi būti pasiruošusi karui, nes laisvė yra didesnė vertybė ir už taiką.

Kai Vlikas posėdžiavo, į jo būstinę buvo taip pat atvykęs Maž. Lietuvos Tarybos prezidentas — ir taip pat tarėsi. MLT-bai Vliko skiriama parama vis didėja. Padedama ir jo leidiniams: "Keleivui", kalendoriui ir kt. Sumažėjus iš Maž. Lietuvos kilusių veikėjų skaičiui, kai kas galvoja, kad, rasi, patį prezidentumą reiktų perkelti į JAV arba bent ten jį sudaryti, bet kiti nurodo, jog tada nustotų viso efektyvumo ir jo veikimas.

V. SIDZIKAUŠKAS APIE LONDONO KONFERENCIJĄ

New Yorkas. — Šeštadienį, vasario 9 d., Lietuvos Patariamiosios Grupės prie "Laisvosios Europos Komiteto" patalpose įvyko 8 spaudos konferencija, kurioje Grupės pirmininkas V. Sidzikauskas painformavo apie Europinio Sąjūdžio konferenciją, įvykusią Londone sausio 21-24 d.d.

Konferencija praėjo pakilioje nuotaikoje, — aiškino V. Sidzikauskas, — joje dalyvavo ne oficialūs atstovai, o tik politiniai veikėjai, Europos vienybės sąjūdžio skatiniojai. Be pavergtųjų tautų, dalyvavo ir laisvųjų tautų atstovai, neišskiriant nė prancūzų ir vokiečių. Patys anglai rodė didelio susidomėjimo ir daug svetingumo. Pažymėtina, kad visų tautų delegacijos buvo solidžios, sudarytos iš atitinkamų kraštų politiniame gyvenime žinomų ir autoritetingų asmenų. Konferencijos svarbiausias klausimas buvo kaip tik pavergtųjų Europos tautų išlaisvinimo reikalai. Visos rezoliucijos buvo nukreiptos į tą uždavinį. Politinės rezoliucijos pagrindinė mintis ir buvo, kad Europa, siekdama susivienijimo, negali to pasiekti, būdama perskirta geležinės uždangos. Laisvės ir tikros taikos negali būti tol, kol Vidurio ir Rytų Europos tautos nebus grąžinta jų valstybių nepriklausomybė.

— Vienas iš žymesnių konferencijos atgarsių, — kalbėjo V. Sidzikauskas, — yra prancūzų pasiryžimas ir Prancūzijoje įkurti panašią organizaciją, kaip yra Laisvosios Europos Komitetas Amerikoje. Šiomis dienomis tokia organizacija pradės veikti viešai. Jos pirmininku bus prancūzų politikas, buvęs

GEORGE F. KENNAN
prez. Trumano paskirtas ambasadorium Sovietų Sąjungai. Tai bus vienas iš neįprastų JAV diplomatu, kuris galės su Stalinu ir rusiškai pasikalbėti, nes šią kalbą jis puikiai moka.

ministeris pirmininkas, dabar parlamento narys Paul Reynaud.

(Apie šią Londono konferenciją ir jos nutarimus "Darbininkas" buvo rašęs anksčiau, perspausdindamas dr. S. Bačkio kalbą, pasakytą per "Amerikos Balsą" į Lietuvą).

Iš Londono V. Sidzikauskas lankėsi Paryžiuje, kur tuo metu baigėsi JTO sesijos posėdžiai. Taip pat jis buvo sustojęs ir Strasbūre, kur turėjo progos matytis su Laisvosios Europos Komiteto stipendininkais lietuviais. Jų šiuo metu yra 5 (latvių ir estų po vieną). Buvo progos įsitikinti, kad studentai turi tikrai geras sąlygas ir universiteto vadovybės yra tikrai gerai vertinami. Šiuo metu rūpinamasi surasti profesorius, kurie būtų studentų globėjai.

Be to, V. Sidzikauskas lankėsi ir Vokietijoje, Vliko būstinėje Pfullingene.

Baigęs pranešimą iš savo kelionės, V. Sidzikauskas painformavo apie organizuotą Laisvosios Europos Komiteto radiją lietuvių kalba. Šis reikalas kol kas buvo išspręstas neigiamai. Tačiau dar nenusėjama viltis ir bus daromi žygiai bei aiškinamasi.

SVEDUJOJ RASTA URANO

Stockholmas. — Iš dalies vyriausybės kontroliuojamos atominės energijos bendrovės direktorius Brynjeson pasakė, bėgime su spaudos atstovais pareiškė, jog kasyklose netoli Stockholmo darbininkai aptikę urano. Tyrimai parodė, kad tonoj čia esančio akmens yra ligi 175 gramų urano. Atskirais atvejais urano kiekis tonoj siekė ligi 3,000 gramų.

Vokiečiai tik su sąlygomis sutinka ginkluotis

Bonna. — Po dviejų dienų triukšmingų diskusijų Vakarų Vokietijos parlamentas 204 balsais prieš 156 nutarė prisidėti prie Vakarų gynybos, bet su tam tikromis sąlygomis,

tarp kurių ir reikalaujama, kad vokiečiai į Vakarų bloką būtų priimti lygiateisiais partneriais. Kancleriui Adenaueriui buvo suteikti įgaliojimai toliau tęsti derybas dėl jungtinės Europos armijos sudarymo ir dėl taikos sutarties su Vakarų sąjungininkais.

Prieš balsavo socialdemokratai, komunistai, kai kurie dešinieji radikalai ir maža pacifistų grupė.

Skundžiasi konstituciniams teismui

140 Vokietijos parlamento atstovų, kuriuos sudaro socialdemokratai, kai kurie Federalistinės Unijos (Centro ir Bavarijos Partijos) nariai, bei keletas

nepriklausomųjų įteikė Vakarų Vokietijos konstituciniams teismui skundą prieš Vokietijos ginklavimąsi. Pasirašiusieji skundą tvirtina, kad tokiame dalykui turi pirma būti atitinkamai pakeista konstitucija. Dabartiniai konstitucijos nuostatai Vakarų Vokietijai neleidžia ginkluotis. Vyriausybė ir didžioji parlamento dauguma tuo tarpu yra nuomonės, kad konstitucija nekludo Vokietijai sudaryti savo ginkluotą pajėgą.

Nuo to, kokią sprendimą konstitucinis teismas šiuo klausimu padarys, daug priklausys netolimoj ateity visai Vokietijos politika bei santykiai su kitais kraštais.

JUNGT. TAUTOS NORI SUJUNGTI KOREJĄ

Tokio. — Korejos paliaubų derybose pastaromis dienomis pirmoji vietoj iškilo politinės konferencijos klausimas, kurią komunistai pasiūlė suaukti, pasirašius Korejoje paliaubas. Jungt. Tautų atstovai su pasiūlymu konferencijai šaukti sutiko, bet įteikė savo pasiūlymą, kokio pobūdžio ta konferencija turi būti. Jungt. Tautų delegacija yra nuomonės, kad ta konferencija spręstų tik Korejos klausimus, o komunistai deda pastangas, kad būtų svarstomi ir kiti politiniai Azijos klausimai. Tarp jų ir Formozos bei Indokinijos. Dėl to nuomonės išsiskiria ir poroj įvykusių posėdžių nepasiekta jokios žymenės pažangos.

Šių derybų metu Jungt. Tautų delegacija pirmą kartą aiškiai išskėlė, kad Jungt. Tautos siekia dabar padalintą Koreją sujungti į vieną nepriklausomą bei demokratiniams pagrindais valdomą valstybę, kaip Jungt. Tautos buvo nutarę prieš šio karo pradžią.

Pakomisėse buvo toliau deramasi belaisvių pasikeitimo ir paliaubų vykdymo klausimais, bet susitarimo nė vienu klausimu nepasiekta.

Kovos fronte

Sausumoje ir toliau pranešama tik apie žvalgybinių dalinių susidūrimus. Bet stiprią veiklą išvystė oro pajėgos. Jungt. Tautų lakūnai keliais atvejais susitiko su stipriais priešų naikintuvų daliniais. Ko-

vose keletas priešų lėktuvų sunaikinta. Taip pat Jungt. Tautų oro pajėgos stipriai puolė karinius tikslus priešų užnugary. JAV 5-oji oro pajėgų grupė šeštadienį atliko 825 kovos skridimus, kurių metu Napalm bombomis buvo apmėtyti priešų kariuomenės telkiniai, 198 vietose nutraukti geležinkeliai bėgiai ir sunaikinta 125 pastatai, kuriuose buvo priešų kariniai arba karinių medžiagų sandėliai.

ISPEJA BESIGINCHANČIUS

Washingtonas. — Atstovų rūmų užsienio reikalų komitetas Europos kraštams leido aiškiai suprasti, jog jiems gali būti nutraukta JAV pagalba, jei jie nesiliaus kėlę ginčus. Tai ypačiai liečia prancūzų ir vokiečių ginčą dėl Saaro krašto ir Vokietijos priėmimo į Atlanto pakta. Komiteto nuomone, jei JAV teikia Europos kraštams paramą, tai jie iš savo pusės privalo rasti būdą susitarti, išlyginti nuomonių skirtumus ir daryti pažangą tos srityse, kur ji reikalinga Vakarų saugumui, ūkinei gerovei kelti bei savitarpiniam Vakarų tautų sugyvenimui stiprinti.

— Čekoslovakijos teisingumo ministeris S. Rais pareiškė, jog neseniai suimtas buvęs Čekoslovakijos komunistų partijos gen. sekretorius Slansky bus teisiamas už pasikesinimą nužudyti prezidentą Gottwaldą.

Naujoji Anglijos karalienė Elzbieta II su savo vyru princu Pilypu, kurie dėl karaliaus Jurgio VI mirties skubiai turėjo nutraukti nenumatytą kelionę į Ceiloną, Australiją bei Naująją Zelandiją ir grįžti į Londoną, kur Elzbieta iškilmingai paskelbta karaliene.

PRANCŪZAI PRIEŠ VOKIEČIŲ PRIEMIMĄ

Paryžius. — Iš Paryžiaus žiniojų būtų Europos armija. Bet vokiečiai tuo nenori pasitenkinti. Ypač po to, kai prancūzai Saaro kraštui vietoj aukštojo komisaro paskyrė pasiuntinį. Vokiečiai laiko, jog prancūzai kesinasi tuo būdu Saarą padaryti nepriklausomu kraštu ir galutinai nuo Vokietijos atskirti. Dėl to tarp vokiečių ir prancūzų yra kilęs gana aštrus konfliktas. Vokiečiai nurodo, jog ir patys prancūzai yra sutikę, jog Vokietijos sienos bus nustatytos taikos sutarties. Tad jie reikalauja sutarties, kuri apsaugotų jų interesus.

ŠUGLAUSTOS ŽINIOS

• Italijos vyriausybė paskelbė, jog ji atsisako nuo bet kokių Sovietams pagal 1947 m. taikos sutartį įsipareigojimų, kadangi Sovietai net penkis kartus vetavo Italijos priėmimą į Jungt. Tautas.

• Į New Yorko uostą atplaukė paskutinis IRO gabentų į JAV tremtinių laivas, IRO savo veiklą baigia, ir jos vietoj pradės šėliokos valstybių priežiūrai veikti "Provisional Inter-Governmental Committee for the Movement of Migrants from Europe" (PICMME).

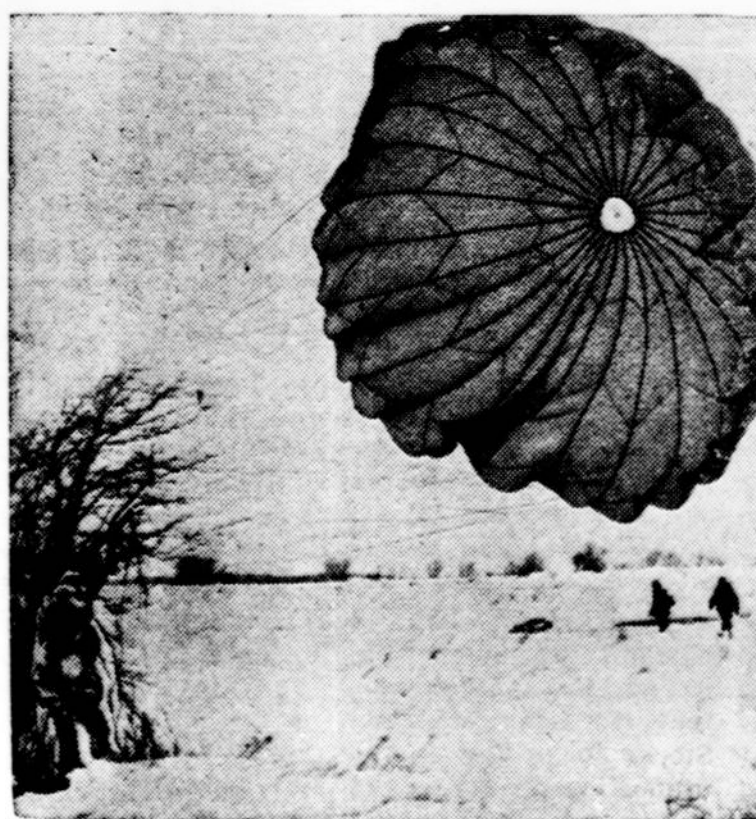
• Vyriausybė balandžio - birželio laikotarpiui automobilių pramonei paskyrė papildomai milijoną svarų aliuminijaus, kad ji galėtų padidinti gamybą ir sumažėtų nedarbo pavojus šioje pramonės šakoje dirbantiems darbininkams.

• Respublikonų atstovas Norblad paskelbė, jog atstovų rūmuose iš 201 respublikonų atstovų 81 yra už senatoriaus Tafto kandidatūrą į prezidentus. Už gen. Eisenhowerį pasisako 37, už gen. MacArthurą 7, už gubern. Warren 5 ir už Stassoną 2.

• Į Teheraną išskrido Pasaulinio Banko delegacija. Ji stengsis, kad būtų vėl pradėta Irano naftos gamyba. Tikimasi, kad Iranui vėl pradėjus gaminti naftą, pagerės Irano dabar labai sunki padėtis ir sumažės jam gresianti pavojai, o tuo tarpu bus galima pasiekti ir ginčijamais klausimais susitarimo.

• Prancūzų karinė vadovybė iš Indokinijos praneša, kad prancūzų pajėgos Hanoi srity žymiai pastūmėjo į priekį, padarydamos komunistams žymių nuostolių ir paimdamos didelius kiekius jų karinių medžiagų. Paskutiniųjų dviejų mėnesių laikotarpį komunistai Indokinijoje yra patyrę labai didelių smūgių.

• Dėl prez. Trumano nepalankaus atsiliepimo apie gen. Franco vyriausybę Ispanijos pasiuntinys Washingtone įteikė Valst. Depart. notą, kurioje tuo prezidento pasisakymu reiškia didelį nepasitenkinimą. Nors tai nėra formali protesto nota, bet iš jos matyti, kad ispanai jaučia prez. žodžių įžeistį ir tai gali atsiliepti abiejų kraštų santykiuose. Ypač tai gali pasunkinti derybas dėl JAV bazių Ispanijoje.

Oro desantų dalinių manevruose, Camp Drum, N. Y. Cpl. B. Shupkins nusileido į medį ir tik su kito pagalba galėjo nutilti žemyn. Manevruose dalyvavo apie 30,000 parasiuntininkų.

ATAKOS PRIEŠ ROOSEVELTĄ

K. RAUKLAUKIS

Neperseniausiai knygų rinkoje pasirodė knyga apie vakarų sąjungininkų įnašą antrojo pasaulinio karo metu. Reikia laukti, kad toji knyga išsiauks, jei ne bokso, tai nors gaidžių rungtynes tarp amerikiečių ir anglių.

Knygos autorius yra Chester Wilmont, bene pats žymiausias anglų radijo karo korespondentas 1939-1945 m. Knyga, įvardinta "The Struggle for Europe", teigia, kad visi svarbesnieji nesupratimai bei kvailystės sąjungininkų tarpe padarytos Roosevelt, Harry Hopkinso, Marshallio ir Eisenhowerio. Tuo tarpu Churchillis ir angliai sakė visada tiesą, bet jų patarimo niekas lemiama momentu neklaušė.

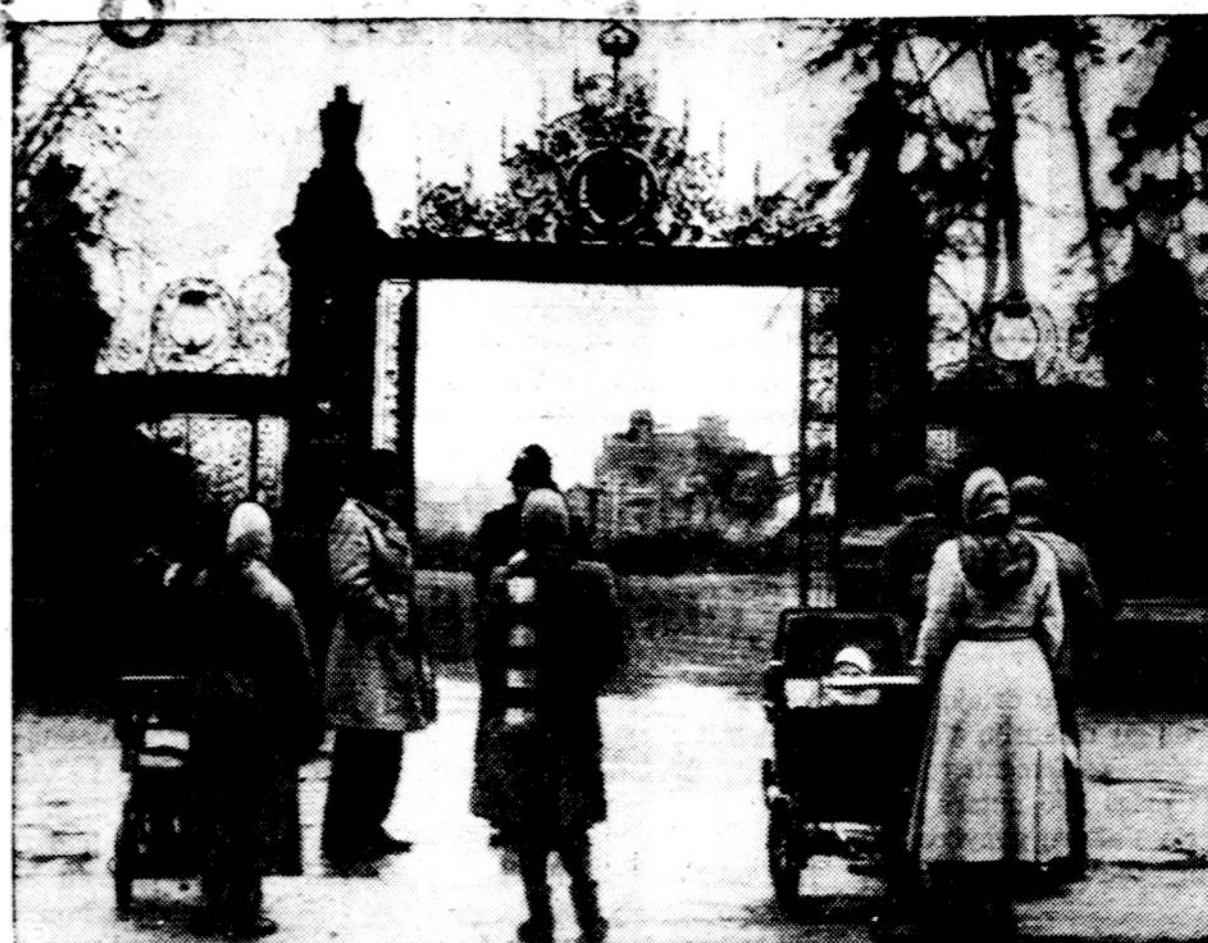
Wilmonto pagrindinis argumentas yra Churchillio pasiūlymas 1944 m. atidėti išsikėlimą į pietų Prancūziją, o iš Italijos smogti Jugoslavijai, Vengrijai, Austrijai ir pietų Vokietijai. Hitleris tokiu būdu galėjo būti nugalėtas jau 1944 m., o vakarų sąjungininkai būtų užėmę stiprias pozicijas Balkanuose ir vidurio Europoje. Paskui būtų galėję politškai atsiskaityti su Sovietų Sąjunga. Autorius tvirtina, kad Rooseveltas 1942 m. padarė didelę klaidą, nors ir buvo britų įspėjamas, kai viešai pažadėjo sudaryti antrąją frontą kontinente. Šis pažadėjimas, sako Wilmontas, paskui labai apsunkino Rooseveltui sąžinę ir nutaikė jį moraliskai neigiamai atsiskaitant su Stalinu.

"The Struggle for Europe" yra pirmasis anglų mėginimas objektyvia forma suatrakti pa-

grindinius vakarų sąjungininkų politikos bei strategijos bruožus antrojo pasaulinio karo metais. Wilmontas yra vienintelis iš per karą pasižymėjusių anglų karo korespondentų, kuris ir po 1945 m. rinko žinias savo patyrimams pagilinti. Savo išvedžiojimuose jis remiasi išsamiais visų viešai prieinamų archyvų, dokumentų ir knygų studijomis. Anglų kritikai jau iš anksto buvo jam priminę, kad ir jam, kaip ir visiems kitiems vakariečiams tyrinėtojams nėra prieinami rusų archyvai ir todėl jis negalės objektyviai pasakyti, kokie būtų buvę padariniai, jeigu JAV ir Anglija būtų puolusios Balkanus. Minties, kad Stalinas tokiu atveju būtų galėjęs padaryti separatinę taiką su Hitleriu, Wilmontas arčiau neliečia.

"The Struggle for Europe" autorius, kurio knyga po Churchillio paskutiniųjų karo atsiminimų tikriausiai bus labiausia diskutuojama, taip pat iškelia, kad tradicinis amerikiečių nepasitikėjimas anglų "imperializmu" bei "kolonializmu" nustatė Rooseveltą prieš anglų planus Viduržemio jūroje ir Tolimuose Rytuose. Wilmontas sako, kad Rooseveltas norėjo išlaikyti Hongkongą, Malaką, Indoneziją ir Indokiniją netik nuo japonų, bet ir nuo Europos kolonialinės valdžios.

Tačiau knygos nereikia laikyti vien tik antiamerikietiška. Nors Wilmont ir aštriai kritikuoja amerikiečių strateginius bei politinius sprendimus, bet jis susižavėjęs stebisi JAV karo įnašu.

Išgirde apie karaliaus mirtį, prie Sandringham rūmų vartų renkasi sujudinti Norfolkio gyventojai. Šioje savo pilyje, naktį bemiegodamas, visai netikėtai mirė Jurgis VI.

KIEK UŽDIRBA STALINAS

Beveik visuomet taip būdavo ir dabar yra, kad tuose kraštuose, kur gyventojų masės skursta, jų valdovai labai gerai ir prabangiai gyvena. Mūsų laikais tai ypačingai išryškėja Sovietuose. O to pavyzdys yra kaip tik pats "darbo liaudies tėvas" Stalinas.

Kaip spauda praneša, Jungt. Tautų sesijos metu vienas ruselis iš sovietinės delegacijos buvo patekęs į privatų pobūvį, ir jo metu, gal kiek daugiau už apykaklės užpyles, papasakojęs apie Stalino pajamas. Kadangi jis yra dirbęs Stalino privačiame sekretoriatoje, manoma, kad

jo pateiktos žinios yra arti tiesos.

To ruselio pateiktomis žiniomis, Stalino pagrindinės pajamos susidaro iš trijų šaltinių: 1. vyriausybės galvos algos — 5,000 rublių į mėnesį, 2. partijos generalinio sekretoriaus algos — 5,000 rub. į mėnesį, 3. honorarų iš valstybinės leidyklos už jo raštus — 30,000 rub. į mėnesį. Stalinas gauna 7,5% už parduotas jo knygas. Taigi "matomos" Stalino pajamos į metus sudaro 480,000 rublių.

Be šių Stalinas turi dar "nematomų" pajamų. Pirmiausia, tai nemokamas butas Kremliuje ir trys vilos — Soči, Gorkin ir Bolševo. Be to, visoms šioms rezidencijoms išlaikyti skiriama iki 200,000 rublių. Kremliaus parduotuvėse Stalinas viską perka pagal specialius kuponus, gaudamas visais atvejais 80% nuolaidą. Tai jam suteipo 150,000 rublių. Taigi tos "nematomos" pajamos į metus siekia 260,000 rub. Tuo būdu Stalino pajamos jau pakyla į metus ligi 740,000 rublių. Prie to dar reikia priskaičiuoti valstybės apmokamos Stalino ruošiamų pokylių, priėmimų bei pobūvių reprezentacinės išlaidos.

Stalino ūkio tvarkytojai

Stalinas savo ūkiui tvarkyti turi visą eilę pareigūnų. Privataus jo ūkio tvarkytoja yra tolimoji giminaitė Tamara Džuržikvilė. Ji atlieka visus pirkimus ir tvarko visą namų ūkį. Duktė Svetlana rūpinasi oficialiais priėmimais ir pokylių. Šiems reikalingas pinigų ji gauna iš Stalino sekretoriato šefo gen. Poskrebičeva. Pats Poskrebičevs priima visas Stalino pajamas ir yra jo asmeninis buhalteris. Šiuos visus jo dvaro pareigūnus apmoka valstybė. Be jų Stalinas dar turi tris hofmeisterius — Gorinko, Kriučkovą, Soči Bazilių Malace, kurio pareiga taip pat organizuoti ir meškeriojimo iškilas, ir Bolševo medžioklės meisterį Loiko, šiuos Stalinas jau apmoka pats.

Taigi, Stalino, raudonojo caro Nikolajaus įpėdinio, dvare

5. Pagaliau Tamsta primeni, kad aš esu ir "Vyriausios Ateitininkų Valdybos narys!" Nežinau, kad tai darai norėdamas mane pareklamuoti, nes tokios reklamos aš nesu ir reikalingas. Cia prasižėrė tik noras man kandžiau įgelti. Bet ar Tamsta iš tikrųjų manai, kad ant idealistinės organizacijos valdybos nario gali būti verčiamas visokios atmatos? Priešingai, tokiems asmenims, mano manymu, reikėtų rodyti daugiau respekto. Tikiu, kad rimčiau pagalvojęs, ir Tamsta prie tos pačios išvados prieisi. St. Barzdukas

netruksta tų pačių pareigūnų, kurie buvo ir Nikolajaus dvare.

Pastebėtina, kad Stalinas moka savo pajamas dar ir kitais būdais padidinti. Dalį savo kapitalo jis yra įdėjęs į valstybės paskolos laktus. Ir pasirodo, kad jis čia turi nemažą "laimę". Suprantama, jog nė vienas valdininkas nerizikuos, kad Stalinas pasijutų nepatenkintas, nelaimėjęs tos paskolos loterijoje. Tad, kai tik jis nupirko paskolos laktų, tuoj ir "laimėjo". Ir, žinoma, pagal savo svorį Sovietuose — nei daugiau, nei mažiau, kaip 100,000 rublių.

Dar šiandien

Užsakykite dailių Lietuvos vaizdų albumą

Tėvynė Lietuva

Paruošė

VYT. AUGUSTINAS

Užsakymus siųsti:

FRANCISCAN FATHERS,

680 Bushwick Ave.,

Brooklyn 21, N. Y.

Laiškas Redakcijai

ATSAKYMAS K. CICENUI

Tamsta mano rašinyje "Donkichotiški klaidėjimai Clevelando įvykių aprašyme", įdėta me "Darbininko" sausio 4 d. 1 nr., įžiūri piktą valią, tendenciją, šmeižimą ir pasisakai prieš mano "etikos perliu" kaip "donkichotiški klaidėjimai", "maniakai", "ligūsti siekimai" ir t.t. Nenoriu šios rūšies polemikos ir, kaip Tamsta turėjai progos pastebėti, jos vengiu, nes Tremtinių Draugijos susirinkime, įvykusiame sausio 20 d., su Tamsta nėjau ginčytis, nors ir du kartus radau reikalo mano adresu prabilti. Bet kadangi ir vėl "šauki vilką iš girios", tad tenka ir man pasisakyti.

1. Gyvenime daiktus reikia vadinti jų tikraisiais vardais. Taip aš ir padariau savo rašinyje. Ilustracijai daviau net penkis pavyzdžius. Tamsta nė vieno iš jų nepaneigė. Taigi jie visi tikri. Todėl mums būtų labai įdomu sužinoti, kaip reikėtų Tamstos manymu pavadinti "Naujienu" korespondento aprašymą, kalbantį apie Tremtinių Draugijos valdybos "generalinę krikdemų liniją", nors toji valdyboj nebuvo nė vieno krikščionio demokrato ir jai tuo metu pirmininkavo varpininkas? Kaip reikėtų pavadinti korespondento aprašymus, ka-

da jis žmones vertina ne pagal jų darbą, bet pagal tai, "savi" jie ar "nesavi". Ko yra vertas toks skirytas, gali parodyti ir patys naujieji aprašymai. Antrai "Naujienu" sausio 24 d. 20 nr. pasakojama, kaip vilniškis Karolis Cicėnas "sumalė" Petrą Stravinską ir Stasį Barzduką už "grubius melus, piktus šmeižtus ir šlykščius niekinimus", nors pats kalbėtojas šitokių dalykų visai nekėlė — jis tepasiskė tik prieš Barzduko "etikos perliu". Iš kitos pusės Stravinską "teisiškai atremti K. Cicėno iškelto reikalo neįstengė." Ir dar daugiau: "K. Cicėnui kalbant, St. Barzdukas pasidarė raudonas, gi P. Stravinską nuleidęs galvą žiūrėjo į žemę". Arba vėl: atvejų atvejais kartojama, kad S. Laniauskas "diktorinimėis priemonėmis" pravedė nutarimą įtaisyti naujosios parapijos bažnyčiai vitražą, nes vieną vienintelį kartą Tremtinių Draugijos susirinkime nedavė J. Leonui balso. Štai kodėl mums atrodo, kad šitokie aprašymai yra ne kas kita, kaip maniako ligūsti klaidėjimai. O kaip norėtum juos pavadinti, Tamsta, Pone Cicėnai?

2. Tamsta jautiesi eąs įžeistas dėl mano pasakymo, jog esi vienas iš tų, "kurie šią ty-

relę Clevelande maišo". Bet ar ne Tamsta sukūrei savo vaikų "nepriėmimo" ir šeštadieninę lituanistikos mokyklą istorijai? Klausiu: kuriais sumetimais keiči kartus Tamstą šį "nepriėmimo" klausimą kėlei susirinkimuose, nors Tamstai mano ir kitų buvo paaiškinta, kad Tamstos vaikai kartu su kitais mokiniiais aną šeštadienį nuo pamokų buvo tik paleisti. Bet tai vis buvo proga "Naujienu" korespondentui pajodinėti mano ir kitų sprandas. Šitos istorijos pūtimą ir pavadinau žmonių mėgstamu pasakymu — "tyrelės maišymas". Ir Tamsta sutiksi, kad pavadinimas tikslus. Tad ko įsižeisti?

3. Tamsta, pacitavęs mano rašinio tam tikrą vietą, toliau sakai: "Aš šiuo viešai patvirtinu, kad susirinkime siūliau rezoliuciją atmesti tik todėl, kad panašius reiškinį pridaro ne tik "Naujienu" korespondentas, bet ir pats Barzdukas." Deja, Barzduku Tamsta tada neargumentavai, nes ir negalėjai argumentuoti — Tremtinių Draugijos susirinkimas įvyko gruodžio 9 d., o Barzduko rašiny buvo išspausdintas kitų metų sausio 4 d. Šitokios rūšies "argumentacijai" pavadinti siūlau susirasti vardą Tamstai pačiam, nes mano pavadinimas Tamstą iš naujo įžeistų.

4. Tamsta visur kalbi apie mano piktą valią, tendenciją ir t.t. Bet ar pataikei tuo adresu? Juk mano pavarde "Naujienu" jau daugiau kaip prieš metus pradėjo visai vaikioti "Naujienu" korespondentas. Aš ėmiau tik gintis — juk "ir pelė savo urve ginasi". Negi aš kaltau, jei reikėjo klaidėjimus pavadinti klaidėjimais, sapaliojimais — sapaliojimais ir t.t. Taigi ir dėl piktos valios siūlau Tamstai kreiptis į "Naujienu" korespondentą. Nors savo pavarde jis ir nesiskaito, bet visiems gerai žinomas, be to, yra Tamstos srovės žmogus — juda galėsite nesunkiai susitarti.

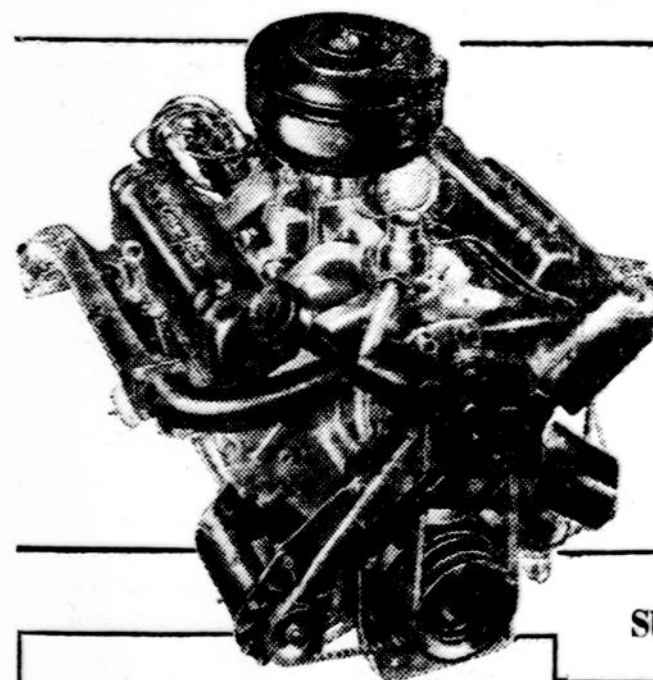
ALANTAS PADARĖ RAILAI DŽIAUCSMO

"Dirvos" 6 nr. B. Raila iš peties kodyluoja V. Alantui už jo naująjį romaną "Pragaro pasvaistės". Romanas Railai labai patikęs. Bet straipsnyje to romano literatūriškai nenauginėja. Tad ir kokiais stiliaus, kompoziciniais, charakteristikų, kalbos ypatumais naujas Alanto kūrinys pasižymi, iš Railos straipsnio nesužinome. Šiuo atveju jo dėmesį yra patraukęs romano turinys, jo problematika. Ypač pastaroji. O jei Raila tiksliai tuos dalykus atreferavo, tai Alanto veikėjai — lietuviai rezistentai vokiečių okupacijos metu — dieną naktį tame romane suka sau galvą klausimu: "Kodėl dvidešimtojo amžiaus "krikščioniškasis žmogus" išdarinėja tokius dalykus?" O pats autorius į žangoje taip filosofuoja: "Krikščioniškai moralei paskutinis pasaulinis sukrėtimas buvo milžiniškas smūgis, nes jis akivaizdžiai parodė, jog krikščionybė yra bejėgė pažaboti žmogų - žvėrį ir kad po 2,000 metų jos įtaka žmonių bei tautų santykiuose yra lygi, galima sakyti, nuliui... Mano didvyris ieško "užuovejos" ir, gal būt, kitokios, gyvenimiškesnės moralės principų Lietuvos senovėje, kada mūsų proseneliai dar tebekūreno Amžinąją Ugnį." Ta proga autorius ir daugiau dar filosofuoja apie senovinį lietuvių kultą.

Tuos dalykus B. Raila laiko labai gilia ir reikšminga problematika. Pirmiausia, tiesos dėlei, tenka pastebėti, jog rezistencinėje veikloje teko dalyvauti ne taip jau mažam lietuvių skaičiui, ir neteko sutikti nė vieno, kuris būtų anuo metu ieškojęs "užuovejos" ir moralės principų "Lietuvos senovėje, kada mūsų proseneliai dar tebekūreno Amžinąją Ugnį". Jei Alanto herojus ir turėtų kokį atitikmenį tikrovėje, tai jis būtų labai retas paukštis tarp buvusių to laiko lietuvių rezistentų ir jiems ne daugiau būdingas, kaip nepriklausomos Lietuvos visuomenei buvo būdingas "šviesiasis kunigaikštis Jonas Jono sūnus Gediminas - Beržanskis-Klaustis, Garbės Pomian", kuris daug anksčiau už Alantą pasiskelbė senovės lietuvių tikėjimo sekėju. Todėl tokie herojai mažiausia gali tikti ano meto tragiškai tikrovei ir mūsų rezistentams pavaizduoti. Pažįstamam ano meto tikrovę su pagrindu atrodo, jog tokie herojai, kaip Alanto, yra grynas autoriaus prasimanymas, norint tikrovę prilemti prie savo "teorijos" apie Amžinąją Ugnį.

Bet ypatingai keistas jo herojaus lūpmis keliamas Alanto klausimas, "kodėl dvidešimtojo amžiaus "krikščioniškasis žmogus" tokius dalykus išdarinėja?" Iš kur toks blūdas Alantui ir jo herojui atėjo į galvą, kad tai krikščioniškasis žmogus tuos dalykus "išdarinėjo", tur būt, tik pats Alantas ir paaiškinti galėtų. Ne tokia dar gili senovė, kad žmonės nebeatsimintų, jog tuos dalykus išdarinėjo Adolfas Hitleris, Benito Mussolinis, Stalinas, esesininkai, enkavedistai ir panašios kompanijėlės. Nuo kurio laiko visa ta kompanijėlė pasidarė "krikščioniškojo žmogaus" atstovais? Jei tų žmonių elgesys jau ką įrodo, tai tik nebet tai, jog krikščioniškos moralės atsisakę žmogus yra pasukęs tiesiausi keliu į žmogų žvėrį. Visas tas Railos atreferuotas Alanto posteringavimas apie krikščioniškos moralės menkavertiskumą tik jiems dviem, tur būt, ir atrodo nepaprastos problematikos iškėlimu. O Railos straipsnio skaitytojui sudaro tik įspūdį, jog greičiausia Alanto romanu niekas nesidomi, kaip ir daugeliu jo kitų raštų. Tad autoriui į pagalbą atskuba jo draugas B. Raila, kuris nori tariama gilia Alanto romano problematika suintryguoti skaitytoją ir paskatinti griebtis tą romaną skaityti. Žinoma, draugiškumas geras daiktas, bet jis plėkščių posterlingavimų jokiū būdu nepavers gilia problematika, tad vargu Railos pastangos duos laukiamų rezultatų.

1952 metams... vėl naujas Fordo sunkvežimis!

TRYŠ
visiškai nauji
MOTORAI!

sutaupysi benzino iki 14%

Moderniai ir greitai traukai pagaminti tryš nauji motorai turi šiuos privalumus:

Atvirus vožtuvus
Išsivėrusį "kvėpavimą"
Aukštą spaudimą

...normaliam benziniui
Trumpesnį taką
sumažinti stūmoklio
kelį iki 20%
Mažą trintį

didėnei jėgai išvystyti
Daug jėgos, kuri pa-
prastai "pagrobiamas"
trinties, išsivėrusiu ir
paleidžiamu į darbą.

Jūsų sunkvežimio išlaidos vėl sumažinamos, pagaminus naują Ford Truck '52. Jame sukonstruotas motoras su trumpesne dujų slėgimo anga reikiama, kad motoro stūmoklis padaro mažiau mylių ir turi mažiau trinties kliūčių. Mažiau jėgos sunaudoja trinties — daugiau jos gauna traukiamui. Jūs sutaupote ne mažiau kaip vieną galioną iš septynių.

Be to, Ford Truck '52 turi patį žymiausi pasaulio motorą 239 cu. in., kuris išvysto iki 106 h. p. O motoras Big Six išvysto iki 112 h. p. Taigi, DABAR YRA net penki Fordo sunkvežimių motorai, visi su benzinais taupančiais POWER PILOT! Apie 275 galimybes jėgos kombinavimui jums leidžia pasirinkti, kaip pas "siuvėją", patį tinkamiausį jūsų darbiui Fordo sunkvežimį!

Irengimu, priedu ir išdalinimo galimybės priklauso nuo gavimo medžiagos.

ATEIKITE IR
APLANKYKITE
MUS DAR
ŠIANDIEN!

Fordo sunkvežimiai 1952 metams

naudoti atseina vis dėlto pigiau!

KVIECIAME UŽSISAKYTI
plačiausiai Amerikoje skaitomą laikraštį
"DARBININKĄ"

Išėina du kartus savaitėje
"DARBININKAS" buria aplink save daug bendradarbių ir yra geriausiai informuotas lietuvių laikraštis.

Metams kaina	\$5.00
Brooklyne	5.50
Pusmečiui	\$3.00
Užsienyje	\$5.50

Susipažinimui siunčiam nemokamai.

Užsakyti galima sekančiu adresu:

"DARBININKAS"

680 Bushwick Avenue	366 W. Broadway
Brooklyn 21, N. Y.	So. Boston 27, Mass.
Glennore 5-7068	SO 8-2680

DARBININKAS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

—BY—

FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES	PRENUMERATOS KAINA
Domestic yearly	\$5.00
Domestic yearly	Amerikojje metams \$5.00
Brooklyn, N. Y.	Brooklyn, N. Y. \$5.50
Half year	Pusei metų \$3.00
Foreign	Užsienyje \$5.50

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūna. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami tiksliai autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

JAV IŠPĖJA EUROPA

JAV išpėjo Vakarų Europos vadovus, jog turi nedelsdami susitarti dėl jungtinės Europos armijos sudarymo, jei nori ir toliau naudotis JAV parama.

JAV vyriausybė sukūrė plataus masto Vakarų apsiginklavimo programą, kurios tikslas — sudaryti tokią demokratinių kraštų pajėgą, kad Sovietai būtų įtikinti, jog jie turi liautis svaioję ginklų pavergti laisvą pasaulio dalį, ir pamatytų, kad telieka sėstis prie konferencijos stalo ir taikiai būdu pašalinti dabar esantį pasaulį įtempimą. O jei Sovietai vis dėlto bandytų imtis agresijos, kad Vakarai būtų pajėgūs tai agresijai užkirsti kelią.

Deja, tos programos vykdymas neina taip sklandžiai, kaip gal būtų, JAV vyriausybė tikėjosi. Ypač Prancūzijos ir Vokietijos laikysena sudaro didelę kliūtį. Kuriant numatytą Vakarų pajėgą, aiškiai buvo pamatyta, kad ji gali būti sukurta tik įtraukiant ir Vakarų Vokietiją. Bet tai ir supainiojo visą dalyką. Vokiečiai, pamatę, kad Vakarams jie pasidarė reikalingi, nutarė progą išnaudoti ir kuo daugiausia savo naudai už tą prisidėjimą išsiderėti. Bet toks vokiečių užsiimimas užpylė žarijų už apykaklės prancūzams. Vokietija, prancūzų nuomone, siekia pasidaryti vėl viena didžiųjų galybių. O apie tai jie nenori nė galvoti. Kas žino, ką, atgavusi savo galybę, Vokietija gali sugalvoti? Ar neatgys tuomet vėl ir jos nacionalistinis militarizmas, sukėlęs du pasaulinius karus, nuo kurių Prancūzija tiek nukentėjo? Tad jie, reikalo verčiami, sutinka, kad ir Vakarų gynybą būtų įtraukta ir Vokietija, bet atkakliai spiria, jog visa tai būtų įsprausta į tokius rėmus, kurie neleistų ateity Vokietijai pasidaryti grėsminga pajėga.

JAV dabar jiems trumpai, bet aiškiai liepia liautis su visais tais dalykais. Sovietai su dideliu atkaklumu didina savo karines pajėgas, ir laisvajam pasauliui grėsmė yra labai didelė. Ne laikas tad dabar kelti ginčus.

Tai, žinoma, pagrįstas reikalavimas. Bet atrodo, kad JAV reikės daug pastangų padėti, kol beveik į peštynes įsileidę europiečiai jį balso paklausys. Pirmaia dar jie padarys ir amerikiečiams priekaištų — ir ne vienu atžvilgiu pagrįstų priekaištų.

Kad čia nemaža kaltė tenka paskirų Europos kraštų savanaukiškumui, netenka abejojti. Ne vienu atveju jie bando išnaudoti padėtį savo net gana egoistiniams tikslams pasiekti. Bet negalima paneigti, jog dėl dabartinės padėties kaltos didelė dalis ir JAV politinės klaidos. Šiandien Vokietijai statyti kartais net per toli einančius reikalavimus sudarė sąlygas tik tai, kad savo laikui, kai pagal Morgenthau planą Vokietija net turėjo būti iš pramoninio krašto paversta žemės ūkio kraštu, Sovietams buvo užleista ne tik didelė Europos dalis, bet ir Azijos plotai. Taip jie išaugo į tokią grėsmę laisvajam pasauliui, kad dabar reikia su visokiom nuolaidom kviestis į talką tuos pačius vokiečius ir sukli galvą, kaip galima būtų dalyką taip pakreipti, jog jie padėtų Europą ginti ir kartu neišvirstų ilgai ir pavojų tai pačiai Europai. O tai nėra jau toks paprastas dalykas.

PASAKA

(Pabaiga)

Upė, kaip jis ją dainavo, teikė lyg koks girtas sriautes žemyn nuo kalnų, niūri ir laukinė; miršo, jausdamosi surašiotą malūnų, sukarpytą tiltų, ji neapkentė laivų, kuriuos ji turėjo nešti, o savo bangose ir žaliuose vandenių augmenyse ji šypsodamasi supo baltus skenduolių kūnus.

Visa tai man nepatiko, bet skambėjo taip gražiai ir paslaptingai, kad aš visai sumišau ir prisilėgtas tylėjau. Jeigu tai buvo teisinga, ką dainavo šitas senas, prityręs ir išmintingas dainininkas, tai visos mano dainos tebuvo tik kvailystės ir netikė vaikų žaislai. Tada pasaulis, savo esmė, nebuvo geras ir tyras, kaip Dievo širdis, o atvirkščiai, tamsus ir kenčias, piktas ir juodas, ir kai miškai šniokštė, — tai ne iš pasitenkinimo, o tik iš skausmo.

Mes plaukėme toliau, ir šešėliai tyso. Klekvienu kart, kai

aš pradėdavau dainuoti, mano daina skambėdavo vis blankiau ir blankiau, ir mano balsas pasidarė tylesnis, o svetimasis kaskart atsakydavo man kita daina, kuri pasaulį padarydavo mįslingesnį ir skausmingesnį, o mane — dar drovesnį ir liūdną.

Mano siela skaudėjo, ir aš gailėjau nepasilikęs ant kranto, prie gėlių, arba prie gražiosios Brigitos. Vis tirstėjančio prieblando kiek nusiramina, pradėjau vėl visu balsu dainuoti raudonam saulėleidy ir dainavau dainą apie Brigitą ir jos pabučiavimą.

Tada pradėjo temti, ir aš nutilau, o vyras prie vairo dainavo, ir jis taip pat dainavo apie meilę, apie rudas ir mėlynas akis, ir tai buvo gražu ir žavinga, kaip šis skausmingai dainavo viršum vis ir vis tamsėjančios upės. Bet jo dainoj meilė buvo apniūkusi ir baiminga, mirtina paslaptis, apie kurią žmonės savo bėdoje ir ilgesy klaidžiai ir žaizdotai graibstėsi ir su-

Visos plačiosios Amerikos miestuose ir miesteliuose, kur tik yra lietuvių, rengiamasi 34-tą kartą minėti Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo metines. Vasario 16 yra ne vien tik tautinė ir valstybinė šventė. Akivaizdoje didžiosios nelaimės, ištikusios mūsų Tėvynę, tai yra geriausia proga pademonstruoti pasauliui vieningą ir nepalaužiamą lietuvių tautos laisvės troškimą, iškelti aiškų tautinio teroro veiksmus Lietuvoje ir reikalauti, kad laisvasis pasaulis imtųsi žygių Lietuvai padarytai skriaudai atitaisyti ir lietuvių tautai nuo sunaikinimo gelbėti.

Šiais metais minėdami Vasario 16-tąją, geriausiai pasitar-nausime savo Tėvynės laisvės reikalui, jei šalia įprastų susirinkimų, pamaldų, prakalbų ir meninių programų atkreipsime reikiamą dėmesį į keturis šiuo momentu labai svarbius dalykus.

1. MŪSŲ VIENINGUMAS BUVO IR YRA DIDŽIAUSIA MŪSŲ STIPRYBĖ

Amerikos lietuviai šitai yra įrodę per 11 Alto gyvavimo metų. Valdžios įstaigose ir tarpe asmenų, su kuriais Lietuvos reikalais tenka susidurti, Amerikos lietuviai pelnitai naudo-jasi geru vardu, pasitikėjimu ir vertinimu. Esame pati vienin-giausia tautinė grupė Amerikoje — tokia visuotinė nuomonė apie mus. Lietuvių tautos žūtibūtinėje kovoje šita vienybė ne tik turi būti išlaiky-ta, bet ji turi būti nuolat stip-rinama. Reikia atidėti į šalį vi-są, kas mus skiria, ir pajungti visas mūsų grupines ir asmeni-nes akcijas ir mūsų visų valią didžiajam istoriniam mūsų tau-tos uždaviniui įvykdyti — ne-priklausomai demokratinę Lie-tuvos valstybei atstatyti.

Pirmojo už Lietuvos laisvę kritusio kovoje savanorio P. Lukšio kapas.

ria jie vienas kitą kankinasi ir žudosi.

Aš klausiausi ir pasidariau liūdnas ir išvargęs, lyg būčiau jau metų metais kelionėje ir būčiau keliauęs vien tik pro ai-manas ir skurdą. Ir jaučiau, kaip nuo svetimojo visą laiką mano širdin srūvėjo tyli, vėsi liūdesio ir nerimo srovė.

— Vadinasi, ne gyvenimas yra aukščiausia ir gražiausia, o mirtis! — sušaukau aš galop karčiai. — Tai padainuok man, liūdnasis karaliau, dainą apie mirtį!

Vyras prie vairo dainavo da-bar apie mirtį. Ir jis dainavo gražiau, negu aš kada nors bu-vau girdėjęs. Bet ir mirtis ne-buvo gražiausia ir aukščiausia, ir joje nebuvo jokios paguodos. Mirtis buvo gyvenimas, ir gyve-nimas buvo mirtis, ir abu buvo vienas su kitu susipynę į am-žiną meilės kovą. Tai buvo pas-kutiniausia prasmė. Iš tenai ē-jo šviesos pluoštas, įgalys gar-binti nedalia, ir iš ten ējo šešė-lis, tamsa ir liūdesio apgaubias viską, kas gražu ir džiaugsmi-ną. Bet džiaugsmas iš tamso- lipsojo dar labiau ir gražiau, ir meilė šioj naktį degė dar karščiau, dar gražiau.

Aš klausiausi, visiškai nuti-

Vasario 16 artėjant

Artimiausi mūsų uždaviniai

2. BENDRAM DARBUI REIKALINGA FINANSINĖ PARAMA

Amerikos lietuvių visuome-nės teiktą finansinę paramą į-galino Amerikos Lietuvių Tary-bą palaikyti ir vystyti savo veiklą. Ta parama nuolat rei-kalinga. Jos dydis nėra apribo-tas, nes juo daugiau lėšų bus gaunama, juo labiau Lietuvos laisvinimo darbas galės būti su-aktyvintas ir plečiamas. Kiek-vienas naujai iškiles uždavinys reikalauja lėšų. Ateitis statys didesnių uždavinių, kurių vyk-dymui būtina iš anksto ruošti stipresnį finansinį pagrindą, su-darant įžde minimalinius rezer-vus.

Paskelbtasis ALT vajas turi tikslią patikrintą Lietuvos lai-svinimo darbui būtinai reikalin-gą finansinį pagrindą bent ar-timiausiai atečiai. Alto vado-vybė tiki, kad vajaus suma \$100,000 bus surinkta, jei kiek-vienas mūsų pagal išgailes at-duos savo auką. Todėl Vasario 16 proga visi iki vieno aktyviai įsijunkime į bendrą lietuviškąją frontą, bent vieną kartą per metus skirdami dalį iš savo biudžeto. Kas negali dalyvauti minėjimo programose, teuz-sideda pareigą pasiūsti savo dalį minėjimo komitetams, Al-to skyriams arba tiesiai Alto Centru.

3. MUMS REIKALINGA KITŲ TALKA

Burdami ir stiprindami visas savo gyvąsias ir materialines pajėgas, nepamirškime, kad sa-

vo kovoje esame reikalingi ki-tų užtarimo ir paramos. Dėl to Nepriklausomybės šventė lai nesibaigia tyliais gedulo ir pro-testo pareiškimais uždaruose rateliuose. Amerikos visuome-nė, valdžia ir pasaulis turi iš-girsti mūsų tautos dejonę ir pagalbos šauksmą. Pasirūpi-nkime, kad minėjimai rastų juo platesnį atgarsį amerikiečių tarpe, spaudoje, radijo progra-mose. Į masinius susirinkimus kvieskime valdžios asmenis, a-merikiečių organizacijų atsto-vus, lietuvių tautos draugus. Rašykime krašto Prezidentui, Valstybės Sekretoriui, savo valstybės senatoriams ir kong-resmanams, reikalaujanti pa-ramos lietuvių tautos laisvės kovoje.

4. SUTELKTI AKCIJĄ UŽ GENOCIDO KONVENCIJĄ

Svarbus specifinis uždavinys yra nauja sutelkta akcija Ge-nocido konvencijos reikalui. Šios lietuviams labai svarbios tarptautinės sutarties JAV Se-natas dar nėra ratifikavęs. Trukdymus daro tam tikros a-merikiečių grupės, kurios, klaidingai aiškindamos kai ku-riuos konvencijos paragrafus, bijosi tarptautinių Amerikos į-sipareigojimų. Genocido kon-vencija dar vis tebėra Senato užsienio santykių komitete (Senate Foreign Relations Committee). Kad ji patektų į Senatą galutinam svarstymui, reikia palankios šio Komiteto rekomendacijos.

Mūsų pastangos turėtų būti nukreiptos dviem kryptimis: a)

prašant Prezidentą, Valstybės Departamentą ir savo valstybės senatorius, kad jie, panaudoda-mi savo įtaką, savo ruožtu rei-kalautų skubios konvencijos ratifikavimo, ir b) raginant Se-nato užsienio santykių komite-to narius (senatorius: Tom Connally, Walter F. George, Theodore Francis Green, Brien McMahon, J. William Ful-bright, John J. Sparkman, Guy M. Gillette, Alexander Wiley, H. Alexander Smith, Bourke B. Hickenlooper, Henry Cabot Lodge, Jr., Charles W. Tobey), kad jie konvencijos klausimą su palankia rekomendacija ne-delsdami perduotų Senatui, Ne tik organizacijos, bet ir pavie-niai asmenys turėtų siūsti ati-tinkamus laiškus. Jei ši akcija virs masiniu reiškiniu, ji nea-bejojamai duos teigiamų rezul-tatų.

Amerikos Lietuvių Taryba
Vykdomasis Komitetas

Chicago, Ill.

1952 m. vasario mėn. 2 d.

SOVIETAI KIRŠINA VOKIEČIŲ PROTESTANTUS

J. GRINIUS,
Vokietija

Naujaisiais laikais krikščio-nijoj atsivėrusi didelė žaizda, vadinama reformacijos vardu, per keletą amžių stipriai krau-javo Vokietijoj. Daugiausia kunigaikščių gobsu suskal-dyti tos pačios tautos vaikai, vokiečių katalikai ir vokiečių protestantai, per trejetą su vir-šum šimtų metų vieni prieš ki-tus kovojo viešai ir slapta.

Nelaimės atveria akis

Ta katalikų ir protestantų kova aptilo ir beveik nurimo, kai į valdžią atėjo Hitleris su savo barbariška diktatūra. Nusistatę sunaikinti krikščio-nybę, naciai prieš abi konfesijas pradėjo vis stipriau kovoti vi-somis jiems naudingomis prie-momis. Tai iššaukė katalikų stiprų pasipriešinimą su vys-kupais ir kardinolu Faulhabe-riu priešaky. Už tai neviename katalikui teko bėgti iš savo tė-vynės, daugelis kunigų atsidūrė koncentracijos stovyklose, o kai kurie buvo nužudyti kito-kio būdu. Vienas tu nužudytų kunigų (jezuitas) šiandien vo-kiečių laikomas kandidatu į šventuosius (Muenchene prie jo kapo nuolat meldžiasi žmo-nės).

Prieš nacių antikrikščioniš-kas ir antižmogiškas priemo-nės silpniau priešinosi protes-tantai, nes jų tvirtovės (Prū-sų) gyventojai greitai pasidarė uoliausiais naciais. Bet kovo-jančių protestantų tarpe labiausia išgarsėjo pastorius Niemoelleris.

Katalikų ir protestantų broliaivimas

Todėl po antrojo pasaulinio karo prasidėjo tų dviejų konfe-sijų bendradarbiavimas: protes-tantai katalikų ne tik nebe-puldavo, bet užleisdavo savo bažnyčias pamaldoms, jei kati-likų bažnyčia buvo sunaikinta ar anksčiau visai nebuvo. Pa-našiai protestantams atsily-gindavo ir katalikai. Jei įvyk-davo kokios žymios katalikų iš-kilmės (pav., „katalikų die-nos“), į jas pakviestas protes-tantų pastorius atėdavo ir pa-sakydavo savo žodį, stengda-masis labiau pabrėžti, kas abi konfesijas jungia, ne kas skiria. Panašiai darydavo ir katalikai. Dėl tų suartėjimo pastangų po-litikos gyvenime susidarė krikščionių demokratų ir kri-kščionių socialų unija (CDU-CSU), kurioj dalyvauja protes-tantai ir katalikų politiniai vei-kėjai su kancleriu K. Adenau-eriu priešaky.

Ir popiežius į tą katalikų ir protestantų suartėjimą palan-tėti žiūri. To išraiška, atrodo, yra neseniai per visą spaudą nuskambėjęs retas įvykis: į Ka-talikų Bažnyčią perėjęs vokie-čių protestantų pastorius Goe-thė tapo įsventintas katalikų kunigu, nepaisant to fakto, kad jo žmona tebėra gyva ir su juo tebegyvena. Kaip žinome, tokią lengvatą popiežius teteikia tik graikų apeigų kunigams, kurie yra vedę iki subdijakonato.

Abiem didžiosioms vokiečių konfesijoms ieškant būdo suar-tėti, atrodo, kad ir karštasis Niemoelleris į tai pažiūrės pa-lankiai. Tačiau taip neatsitiko. Tiesa, jis niekur vokiečių ir

protestantų broliaivimosi nepa-smėrkė, tačiau apskritai jo el-gesys šitai apraškai atsiliepia nepalankiai.

Paklydęs apaštalas

Neužilgo po Vokiečių Jungti-nės Respublikos (Bundsrepub-lik) susikūrimo, Niemoelleris prie 1949 m. Kalėdas pasakė, kad ta respublika esanti Romoj pradėta ir Vasingtone pagim-dyta, atseit Katalikų Bažnyčios ir amerikiečių kapitalistų pada-rinys, kaip buvo pradėję tada skelbti komunistų propagandin-ka. Niemoelleris taip pat pasakė, kad jam būtų mieliau matyti Vokietiją vieningą, kad ir sovietinėj valdžioj, bet nepa-dalytą į dvi, kai vienoje jos dalyje (Vakarų Vokietijoj) vy-rauja katalikai. Dėl šitų posa-kybių pastoriaus, kuris tada jau buvo Hesseno krašto protestan-tų bažnytinė galva (pirminin-kas) susijaudino pozityvieji vo-kiečių sluoksniai, kilo gyvos diskusijos protestantų laikraš-čiuose, o susirinkusį vėliau vi-sos Vokietijos protestantų va-dovybė net rado reikalo tai specialiu nutarimu atitaisyti.

Po Korėjos karo įsiliepsno-jimo, kai kilo Vakarų Vokiet-i-jos apsiginklavimo klausimas, buvęs karininkas Niemoelleris vėl viešai reagavo. Parašytame kancleriui Adenaueriui laiške jis pasisakė prieš Vokietijos ap-siginklavimą, nes tai esą pri-vėstų prie karo. Ir šį kartą jo viešas pareiškimas beveik sutapo su sovietinės propagandos teze. Ir šį kartą susirinko visos Vokietijos protestantų vadovy-bė Niemoellerio pareiškimų svarstyti. Tik šį kartą jo tezė nebuvo pasmerкта, nes buvo prieita nuomonė, kad tikintie-jai politikos klausimais gali turėti įvairių nuomonių. Tačiau aukštesiems bažnytiniam pa-reigūnams buvo patarta išsi-reikšti apgalvotai ir santūriai (ko stigo Niemoelleriui). Tada net buvo pasiūlymų atleisti mi-nimą pastorių iš posto užsieni-niams reikalams, tačiau nuo to buvo susilaikyta dėl dviejų mo-tyvų: bijota, kad tokio popula-raus žmogaus atleidimas Vaka-rų Vokietijoj gali neigiamai paveikti eilinius protestantus; bijota taip pat, kad komunistai sovietinės zonos protestantų ne-atstiktų nuo Vakarų.

Šių metų pačioj pradžioj, stačiatikių Kalėdų proga, Mas-kvos patriarchas (komunisti-nės valdžios lėlė) pakvietė Niemoellerį į Maskvą. Spaudoj bu-vo rašyta, kad ten jis važiuas, be kito ko, turėdamas tikslą pasikalbėti dėl vokiečių belais-vių ir galbūt pasiūlyti jiems re-ligijškai aptarnauti. Nors Niemoelleris tuo atžvilgiu nieko nelaimėjo, tačiau, grįžęs į Vaka-rų Vokietiją, jis pareiškė, kad

Nukelta į 4 psl.

Vertė J. M.

Kai sveiki išvažiavo

Tuo metu, kai amerikiečių lietuvių laikraščiai iškilmingai skelbia, kiek per tokį ar tokį pokylį suvalgyta kalakutų, kas geriausiai iškepė tortą, ar kiek kurios bendruomenės labui išgerta "sodės", ne toks jau smagus gyvenimas mūsų tautiečių palikusių Vokietijoje. Jis dar pasunkės, nes nuo sausio 30 d. jau visi užsirašė IRO. O joje ne vienas ir mūsų buvo turėjęs vienokią ar kitokią vietelę.

Iš taip iškilmingai pažadėto "lietuvių sukoncentravimo į vieną ar į kelis centrus", taip pat "lietuvių kolonijų" — nieko neišėjo. Daugelis turi taip vargti, kaip nevargo nė seniau. Tik paklauskite.

"Ikdurintieji"

Prie pat Muencheno, tarp Feldmochingo ir Schleissheimo, yra per 100 iš karo laikų išlikusių barakų. Juose gyvena arti 5,000 tremtinių. Tarp jų daugiau kaip 100 ir mūsų tautiečių. Gyvenimo sąlygos galima apibūdinti vienu žodžiu: skurdiškos. Santarvininkai, pasirodo, buvo tokie geri, jog pasiėmė sveiką darbo vietą, o negalinčius išemigruoti, daugiausia klišius, luosus ir be sveikatos, seniau ir mažus vaikus, užot proporcingai pasiskirstę tarp savęs, kas jiems sudarytų tik smulkmeną prie svetur metimų milijonų ir pareklamuotų jų žmoniškumą, nutarė "padovanoti" vokiečiams. Vokiečiai — ką darys: jėgos kol kas neturi, tad gavo priimti. Jie yra prigludę ar ne 300.000 santarvininkų vyrų "neskelbiamos palikimo". Tad tą "dovaną" dabar dar padidino ir jiems perduotieji DP. Juk taip lengviausia išspręsti visas problemas: pervežti į vokiečių ūkį, atseiti, "vokiečių konsulo viza duota" — ir reikalas baigtas. Jie jau "įkurdinti".

Kokios iš tikro jų įkurdintųjų sąlygos, parodo šis faktas.

Čia filmuojamas Sibiras

Muencheno filmų gamintojas P. Bambergeris, kuris tik peritais metais grįžo iš Sovietų karo nelaisvės, sugalvojo pastatyti dokumentinį filmą, vaizduojančią vokiečių karo belaisvių gyvenimą Sibire. Savo filmų bendrovę pavadino "Plienis" (Belaisvis, rusiškai), o pačią filmą, turinčią pavaizduoti jų realią buity už gel. uždangos — "Davai! Davai!". Filmo architektas Toni Bichlis tam tikslui parinko minimuosius Schleissheimo lagerio barakus, nes čia viskas — kaip Rusijoje: ten tokiose sąlygose gauna gyventi Sovietų laikomi karo belaisviai, trūksta nebent sargybinių.

Grįžusių iš Sov. Rusijos ka-

A. B. PETRAITIS Laiškas iš Vokietijos

rių sąjunga Bavarijoje pakvietė visus buv. karo belaisvius savanoriškai stoti filmos dalyviais. Žinoma, tie mielai sutiko, pasižadėdami, prireikus, atsinešti "drauge parkelavusias į tėvynę" odines kepure, jakes ir kt. Schleissheimo stovykloje Bambergeris sakosi radęs visa, ko jam reikėjo: reikalingus tipus mongolams sargybiniams pavaizduoti, NKVD karininkus ir rusų kolchozininkus. Toj filmoj rusai kalbės rusiškai, o vokiečiai karo belaisviai maišytai: "vokiškai ir rusiškai". Atseit — kaip Sibire...

Tarp vokiečių paleistos kalbos, kad ten yra visų žulikų lizdas. Todėl vokiečių policija buvo apstaciūsi stovyklą saugoti ir įtariamųjų gaudyti net 30 policininkų su 12 šunų. Deja, ir tie per kelias savaites, nors stovykloje daugiausia gyvenama rusų, ukrainiečių ir kalmukų, sugavo tik kelis pavojingus ištariuomuosius. Šiaip — ten ramu, net ir naktį nebaisi eiti, kad nuvilks palta, atims pinigų, ar net užmuš, kaip kad ne taip seniai pasitaikydavo...

Žmoniška ir nežmoniška

Lietuvos kaimynė Emmi Rafter, pabėgėlė nuo bolševikų iš Tilžės, gyveno nedideliame Reinboko miestelyje ir sugalvojo aplankyti šunų, gulintį geriausioje Švedijos Vaesteras sanatorijoje. Bet kaip? Pinigų — mažai: vyrais mūrininkas, uždirba nedaug, ji pati teturi tik smulkų. Bet motinos širdis vis tiek nori pamatyti šunį, ir gana. Tada ji nusprendė pasigari-

sinti per laikraščius ir kreiptis "į nežinomą geradarį", kad jai padėtų. O tokių geradarių atsirado ne vienas. Toliau — viskas ėjo kaip pasakoje. Už kelionę ten ir atgal lėktuvu užmokėjo vienas švedų pramonininkas. Vos išlipusi iš lėktuvo tuoj pat tvėrė į glėbį dviejų vaikų motina Zarah Leander, kuri ją savą geriausiu autobiliu nuvežė net į pačią sanatoriją. Ten ji rado, nors ir su išpiantu vienu plaučiu, begyjantį savo šunį. Pasisvečiavusi apie savaitę laiko, laiminga grįžo atgal. Ir vokiečių, ir švedų spauda džiaugiasi, kad nugalėjo žmoniškumą.

Klausimas, kodėl to žmoniškumo neparodė tie patys švedai tada, kai tiesiog per jėgą Sovietams buvo išduoti mūsų ir kitų pabaltiečių kariai, kurie, kovodami prieš bolševizmą, drauge kovės ir dėl jų krašto laisvės? Ir ar lygiai taip džiaugtųsi, jei savo sergancio sūnaus pasiryžtų panašiu būdu į Švediją aplankyti kuri nors motina tremtinė?

Kur St. Lozoraitis su Vilku derėjosi

Netoli Tuebingeno, tik už valandos kelio geležinkelio į Stuttgartą, yra toks Reutlingeno miestukas su kokiais 60.000 gyventojų. Prieš karą jis garsėjo tuo, kad Vokietijai buvo davęs ar ne 6 milijonininkų, kitaip tarus, išsimušę į šios rūšies pirmąsias eiles.

Į Lietuvos istoriją jis įėjo vad. "Reutlingeno susitarimais", kur geriausiam miestelio "Harmonie" viešbuty, rezervuotame tik prancūzams, kur seniau vokiečiai negalėdavo be specialaus leidimo net už-

ėti, derėjosi St. Lozoraitis su Vilko Politinės Komisijos pasiūsta spec. delegacija. Kaip žinoma, iš to nieko neišėjo, nors spec. delegacija ir nusiūbavo į "sefo" pusę.

Dabar, kaip girdėti, norima pradėti iš naujo — atseit, galvojama, "kaip surasti tokią formulę, kuri patenkintų visus." Kai kas pataria pasikviesti arbitru buv. JAV prezidentą Hooverį, kuris taip pat priartėjo... prie Reutlingeno, nes buvo išrinktas šio miesto garbės piliečiu. Tuo tarpu negalėdamas pats atvykti ir priimti tos rūšies diplomą, eksprezidentas atsiuntė nuosirdų padėkos laiską, kurį miestelio parlamentui perskaitė vyr. burm. Kalbfellis, visos Vokietijos parlamento Bonoje socialdemokratų frakcijos narys, nuosirdus lietuvių draugas, atsilankęs ir į vasario 16 dienos minėjimus.

Vos prancūzams užėmus Reutlingeną, kartą buvo rastas nauštas vienas prancūzų karys. Už tą žmogžudystę buvo išskaita sušaudyti 20 žygmiesnių vietos nacių, bet pasikiau buvo nusileista ligi 4, ir tas įsakymas buvo įvykdytas. Kadangi kai kurių iš sušaudytųjų šeimos nariai ir šiaip buv. naciai pradėjo šnekėti, kad sušaudytųjų sąrašą įdavęs Kalbfellis, kuris anksčiau nacių buvo kalintas kacetė, tai šis, reaguodamas prieš tos rūšies neteisybę, pats įteikė pareiškimą, kad prieš jį būtų sudaryta byla ir šis reikalas kaip reikiant teismo organų išaiškintas. Teismas jį išteisino, tuo tik patvirtindamas anksčiau kai kurių lietuvių jam pareiktus lankėjimus. Aukštesnė teismo instancija taip pat išteisino kunigą, kuris buvo prie egzekucijos, bet, laikydamas išpažinties paslaptį, atsisakė teisme bet ką tuo reikalu paaiškinti.

Kun. Longinas Jankus

Žinios iš Kalifornijos

SANTA BARBARA

• Santa Barbara yra už kokio šimto mylių nuo Los Angeles, į šiaurę. "Didumo ji kaip Kaunas, tik su septyniais kinais ir teatrais ir penkiomis radijo stotimis" — rašo "Darbininkui" mūsų korespondentas. "Tas miestas būtų visai panašus į Kauną, jei Nemunas būtų Pacifikas, o lietuvių būtų daugiau negu keli. Dėlto išena taip, kad artėjant Vasario 16, čia reikia vienai bitei pauti septynių vilkus, kaip toj pasakoj, kur kalbama apie pasaulio galą. O čia yra tik Amerikos

žemės pabaiga, toliau liūliuoja vandenys... Jie buvo plūstelėję ant šaligatvių ir kiek sudrėkinę tą sausą "beismentą", bet ir vėl apdžiūvo. Iš tos drėgmės su pavasariu prasikala žaluma. Ji čia kitokia negu kitur. Santa Barbaroje kas tik žalia, tai ir valgoma, kaip rojuje, kol užėina kaitros ir nudžiūna. Tada prisimeni, kad Dievas įsakė valgyti duoną iš prakaito... Tik čia ir jo nebūna. Karštomis dienoms prakaitas išdžiūsta dar po oda ir nespėja pasirodyti."

• Vasario 16 tokioje vietoje, kur lietuvių reikia ant pirštų skaityti, tinka tik tai eiti pas kitus. Kun. Longinui Jankui rūpinantis (jis čia jau trečius metus vikariauja Our Lady of Guadalupe parapijoje) gautas radijo pusvalandis ir patiekia straipsnių vietos laikraščiams. Santa Barbara radijas prabyla apie Lietuvą pirmą kartą.

• Kun. Longinas Jankus, skudiškis, buvęs ilgą laiką Vokietijoje didžiausios tremtinių gimnazijos Hanau kapelionu, Santa Barbaroje plūša iš visos peties... tarp meksikiečių ir amerikiečių. Pastaruoju laiku dažnai yra kviečiamas į susirinkimus papasakoti apie teroristinį bolševikų darbą Lietuvoje. Neseniai vieną jo prkalbų įsidėjo "Santa Barbara News-Press", kurio tiražas siekia 60.000. Laikraštis plačiai aprašo lietuvių tremimus į Sibirą ir partizanines kovas su bolševikais.

Lietuviai pasaulyje

ITALIJA

• Adomas Pupšys ir Algirdas Oksauskas, sv. Kazimiero kolegijos auklėtiniai, sausio 20 d. gavo kunigystės šventimus ir atlaikė pirmąsias mišias. Iškilnėse dalyvavo visi Romos lietuviai.

• Kun. B. Kristanavičius, jėzuitas, eilę metų dirbęs Popiežiaus Labdarystės Komisijoje, išskrido į JAV.

• Vatikano radijas dažnai kalba apie Lietuvą. Neseniai 26 kalbomis paskelbė apie Chicago lietuvių suruoštą sv. Kryžiaus bažnyčioje sv. Valandą už tuos, kurie kenčia komunistų persekiojimus anapus geležinės uždangos. Taip pat visomis kalbomis paminėjo ir Romos lietuvių kunigų raštą, išsiuntintą visoms Jungtinių Tautų Organizacijos atstovams.

KANADA

• Ottawos apylinkėje suregistruota 94 lietuviai. Suaugusiųjų 72, kiti — nepilnamečiai.

• Toronto kardinolas James McGuigan visoje savo vyskupijoje įsakė vasario mėn. praversti rinkliavas katalikų DP dvasiniams ir medžiaginiam gėrbūviui kelti.

Pietų Amerika

• K. Čibiras - Verax parašė jau 100-tą straipsnių prieš komunistus į Urugvajaus dienraštį "El Dia". Jo straipsniai labai dažnai pasirodo ir Argentinos dienraštyje "El Pueblo" bei Venesuelos — "La Religión".

• Dr. J. Hermanavičius, dirbęs tolimoje provincijoje, Venesueloje, valdžios įstaigų apdovanotas aukso medaliu už jo didelį pasiaukojimą teikiant med. pagalbą plačios apylinkės gyventojams.

KAS KĄ SAKĖ

BUVUSI NELAIMĖ VIRTO PAJAMŲ ŠALTINIŲ

Visu pagal Adrijos jūrą Jugoslavijos pakraščiu paskutiniaisiais metais buvo vietos gyventojų nelaimė privisę daugybė mažų, bet pavojingų gyvačių, kurios sunaikina didelę dalį ir šiaip negausių jų gyvulių. Šios gyvatės įkandimas yra mirtinas avim, ožkoms, jauniems galvijams ir net žmogui, jei nėra greitos pagalbos. Bet dabar visoje Dalmacijoje ir Hercegovinoje vyksta plačių mastų šių gyvačių gaudymas, ir jis teikia gyventojams nemažų pajamų, nes už gyvą pagautą tokią gyvatę mokama ligi 20 dinarų. Dalykai pasikeitę, kai Juogslavija sudarė su Vakarų Vokietija prekybos sutartį ir tarp kitų dalykų buvo numatyta šių gyvačių eksportas į Vokietiją. Iš jų nuodų Vokietijos fabrikai gamina vaistus. Kai kur šiuo gyvačių gaudymu verčiasi ištisos šeimos ir kai kurie įgudę gaudytojai jų sugauna į dieną ligi pen-

kiasdešimt. Už jas gautas 1,000 dinarų yra vidutinis Jugoslavijos darbininko savaitės uždarbis.

Nepaprastas šaltis

Du šiaurės tyrinėtojai pasakojasi savo įspūdžius šiaurėje. — Įsivaizduok, buvo toks šaltis, jog vieną dieną mes negalėjome užgesinti žiburio, nes liepsna buvo įsėjusi, — pasakoja vienas. — Tai dar nieko nuostabaus, — sako antrasis. — Pas mus buvo taip šalta, jog žodžiai iš burnos krito ledo gabalais. Mes juos turėjome atšildyti, kad susikalbėt galėtume.

Norėtų sužinoti

— Girdėjau, kad sugavote plėšiką, kuris praėjusią naktį buvo įsiveržęs į mūsų butą. Ar galėjau su juo pasikalbėti? — Kokiu reikalu? — Nieko ypatingo. Norėjau tik paklausti, per kur jis įlindo, kad mano žmona jo nepamatė.

LIETUVIAI SAULETOJE FLORIDOJE

Vasaringoji šalis

Florida yra nesibaigiančio vasaravimo šalis, it kokia žavingoji karalija, į kurią iš šiaurės ir kitų kraštų suvažiuoja tūkstančiai žmonių praleisti šiltąjį žiemos sezoną. Vieni taškosi mėlynose jūros bangose, kiti ilsis geltoname smėlėje, dar kiti vėsinasi karaliskųjų palmių paukščių. Saulės spinduliai šildo ir kaitina visus.

Be to, Miami'is Miami Beach, sujungti baltaisiais tiltais pro žaliasias salas, iškilusias mėlynųjų vandenų paviršiumi, garšėja ir traukia gundomomis linksmybėmis ir viliojančiais džiaugsmais. Plačiame pasaulyje, tur būt, nerasi tokios vasarvietės, kur būtų tiek puikiaušų ir brangiausių viešbučių, tiek puošnių gembleravimo rūmų ir naktinių klubų, tiek viliojančių teatrų ir modernių

Muz. P. Stevens-Steponavičius

restoranų, tiek pragaistingų sporto arenų ir fatalių hipodromų. Tiesa, daug žavingų staigmenų, bet ir su skaudžiais rezultatais.

Čia lietuviai ne svetimi

Ta garsi vasarvietė — tai tarsi koks modernaus supasulėjimo arba pragaistingo supagonėjimo sukūrys. Galėtum pamanyti, kad čia nesusidursi nie su vienu lietuviu, neišgirsi gimtosios kalbos, su džiaugsmu ir žavingumu nesiklausyti malonios lietuviškos dainos. O ne paslaptis, kad Miami gyvena apie šimtas lietuvių šeimų.

Ziemos metu lietuvių čia privažiuoja dar iš šiaurinių valstybių praleisti šiltąjį sezoną. Iš tikrųjų, jiems visiems rūpi ir Tėvynė, ir gimtoji kalba, ir tautiškas veikimas. Kaip vietos lietuviai ir atvykę vasaroti pagirdo, kad Miami lietuvių choras ruošia koncertą sausio 27 d., tuojau sukurto, suvažiavo ir susitelkė arti 500 lietuvių U-nion svetainėje pasiklausyti tų malonių skambančių lietuviškųjų dainų.

Miami lietuvių choro koncertas

Lietuviškosios publikos ūpas tuojau pakilo, kai muz. P. Ste-

vens - Steponavičius vadovaujant Miami lietuvių chorą užgiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus. Lietuviai nuo tos valandos gyveno tautinio įkvėpimo ir žavingumo dvasia.

Tuo momentu susitelkę tautiečiai garsiais plojimais sutiko Lietuvos operos solistę A. Dambrauskaitę, kurį žaviai sudainavo St. Simkaus "Ko liūdi sesele" ir "Oi kas sodai". Labai patiko visiems, tad pagarsėjusi solistė turėjo vėl išeiti ir sudainuoti dar vieną ir kitą žavią dainą.

Po to Joan Siewicz puikiai skambino solo pianinu, o Meeta Sepp gražiai sudainavo solo iš operetės "Clivia".

Maloniai skamba lietuviškos dainos

Miami lietuvių choro vadovas P. Stevens - Steponavičius įspūdingai padainavo solo iš operos Traviata ir "Pamylėjau vakar". Jis labai patiko visiems, nes gausūs plojimai šaukė jį dainuoti daugiau lietuviškųjų dainų.

Anita Navickaitė - Karns žaviai dainavo J. Gryūdžio "Visur tyla" ir "Aguonėlės". Klausytojai nesigailėjo katečių, ir ji buvo vėl iššaukta. Ji yra tikrai talentinga dainininkė, kurios laukia graži ateitis.

Lietuvos operos solistė A. Dambrauskaitė ir muzikas P. Stevens - Steponavičius gražiai dainavo duetą iš Mozarto operos Don Giovanni ir Tallap-Kelpso "Oi berneli ventury".

Koncertas paliko gražų įspūdį

Dar būta ir kitų dainininkų su lietuviškomis dainomis, kurios žavėjo visus ir kurioms pianinu pritarė M. Tallat-Kelpša.

Lietuvos operos solistė A. Dambrauskaitė, muzikas P. Stevens - Steponavičius ir dainininkė Anita Navickaitė. Karns savo žaviai išpildytomis dainomis tikrai pelnė visų klau-

Sovietai kiršina...

Atkelta iš 3 psl.

Sovietų S-goji esanti tikėjimo laisvė, kad ten bažnyčia esanti tikra Kristaus bažnyčia, kuri gali daug pasitarnauti taikai. Jis, mat, nepasitebejo, kad ta laisvė tėra pasityčiojimas, ir nesuprato, kad talka be tiesos ir laisvės yra veidmaininga tykla. Po to, sausio 13 d. Frankfurte per pamaldas, suruostos krikščionių moterų taikos dienos proga, Niemoelleris vėl pasisakė prieš Vakarų Vokietijos apsiginklavimą ir karo tarnybos įvedimą, kviesdamas protestuoti moteris. Drauge jis ragino boikotuoti Vakarų Vokietijos laikraščius, nes jie esą pirkkti JAV pinigais.

Šitie pastarieji pastoriaus pareiškimai, ypač spaudos apkalbinimas parsiadavimu svetimiems, laikraščiuose sukėlė tokią stiprią reakciją, kad Niemoelleris turėjo vėlai prisipažinti esąs buvęs sukalbintas. Nors po šito atitaisymo vokiečių viešojo nuomonė aprimo, tačiau jo pareiškimai dėl Vak.

Vokietijos apsiginklavimo ir karo tarnybos įvedimo vokiečių susisikaldymą gal net padidino. Populiaraus kacetininko Niemoellerio besąlyginės taikos akcija stiprina sąmyšį vokiečių galvose. Tai naudinga Kremliui tikslams. Bet blaiviai galvojančiam žmogui sunku suprasti, kaip tas, kuris matė nacių klastas, nepastebi sovietinių. Sunku įsivaizduoti, kaip jis nesupranta, kad nei Vakarų pasauliui, nei Vak. Vokietijai nereikėtų ginkluotis, jei Sovietų S-ga nekaltų ginklų laisvam pasauliui pavergti. Argi ji to nėra įrodžiusi, okupuodama daugelį kraštų? Bet Niemoelleris, atrodo, kažin kodėl to nemato. Būvęs drąsus kovotojas prieš nacius, turbūt, perdadau jį tikėjęs savo žvilgsnio teisingumu ir taip paklydo, kad tapo auka komunistų klastingame žaidime skaldyti ir kiršinti naivius protestantus. O tai juk gali atsiliepti ir geriems santykiams su katalikais.

1952 METAIS

NELIKITE BE RELIGINIO LAIKRAŠČIO SV. PRANCIŠKAUS VARPELIO

SV. PRANCIŠKAUS VARPELIS visiems prieinamu būdu nagrinėja įvairius tikėjimo klausimus, nušviečia svarbesnius katalikų gyvenimo įvykius, aprašo Lietuvos kančias, duoda žinių iš plataus pasaulio bei tretininkų veikimo ir skleidžia sv. Pranciškaus dvasią.

Dabar pats laikas užsisakyti

SV. PRANCIŠKAUS VARPELIS ir paieškoti naujų skaitytojų.

PRENUMERATOS KAINA—METAMS 2 DOL.

Administracijos adresas:

SV. PRANCIŠKAUS VARPELIS

Kennebunk Port

Maine

Samata

DALGIS SUSIREMIA SU PIAUTUVU

Šiuo atveju kalba eina ne apie sovietinį piaučiau, kuriuo Kremlius piaušto žmonėms galvas, bet apie tikrą žemdirbių įrankį. Juo dar ne taip senais laikais ir Lietuvoje žmonės piaušdavo ne tik rugius, bet ir vasarą. Tačiau jis paskutiniaisiais laikais buvo ten likęs tik praeities liekana. Gaunamomis iš Lietuvos žiniomis, tik Sovietų "pažangiausia pasauly priešakinė tarybinė agrotechnika" vėl privertusi žmones lipti ant aukšto, išsitraukti prieš kelias dešimtis metų ten užkistą piaučią ir su juo išeiti į kolūkių laukus "pertvarkyti gamtos." Tačiau tuo laiku, kai Europoje ir Amerikoje dalgis jau didele dalimi yra savo amžių atgyvenęs įrankis, plačiuose Azijos plotuose, kur kitados gimė mūsų šių dienų civilizacija, šimtai milijonų žmonių savo laukų derlių dorėja dar menkais piaučiais. Maždaug aštuoni šimtai milijonų žmonių paskutiniaisiais laikais ir šiuose plotuose susipažino su automatiniais šautuvais, kulkosvaidžiais, tankais ir kovos lėktuvais, bet jų ūkio technika yra dar Egipto faraonų laikų lygy, nors tuo pačiu metu surinkti duomenys rodo, kad apie milijardas pasaulio gyventojų gyvena pusbadžiu, nes pasauly nepagaminama pakankamai maisto. Ypatingai Azijoje, kur vieno kvadratinio mylio gyvena 122 žmonės.

Šiuo dalyku paskutiniuoju metu susirūpino Jungt. Tautų Maitinimo ir Žemės Ūkio Organizacija. Neišvengiamai reikia imtis kokių priemonių, jei norima, kad tie milijonai bent ilgainiui išsikauptų iš dabartinio savo skurdo ir tų kraštų neišvengtą katastrofą. Ir buvo imtasi. Į Afganistaną ir kitus Azijos kraštus buvo nuvežta modernių amerikinių piaučiamųjų mašinų, traktorių, kombainų. Bet jie ligi šiai dienai tebėra Kabulo ir kitų miestų sandėliuose. Pasirodė, kad bandyta žingsnis didesnis, kaip kojos siekia. Ką čia galima pradėti su traktoriais, kur nedidelė dirvų ploteliai apskirinti grioviais? Ką gali pradėti šių plotų žemdirbių su moderniška piaučiamąja, kai jis dar dirba prieš tūkstančius metų naudotais būdais ir įrankiais? Nuo to pradėti pasirodė neįmanoma.

Sis dalykas privertė ko kito imtis. Į Afganistaną buvo pasiųsta vienas šveicarų agronomas su dviem jaunais austrais, kurie padarė bandymą supažindinti Azijos žmones su moderniomis mašinomis, bet pirmiau su dalgiu.

Afganistanas dar tebėra kraštas piaučiu, medinės žagrės ir menkio krapštikiu žemei purinti. Net tinkamas kaplys čia dar nežinomas. Afganiai yra gabūs ir darbštūs žmonės. Iš čia yra kilusios daugelio augalų kultūrinės rūšys. Hindu-kušo atkalnėse priskaičiuojama apie šimtas įvairių javų rūšių ir apie aštuoniasdešimt rūšių vynuogių. Taip pat šio krašto gyventojai yra terasų statymo bei laukų drėkinimo specialistai. Pūkūs jie ir sodininkai. Bet jų ūkio technika yra labai senoviška ir dalgio jie dar nežino.

Suprantama, kad čia su savo dalgiais pasirodė europiečiai iš pradžios buvo sūtiški su nepasitikėjimu. Primityvius kraštuose visuomet pradžioje didelio pasitikėjimo nesukelia. Kitados su tokiu nepasitikėjimu ir Lietuvoje buvo sutikta geležinė žagrė bei geležinės akės. Daugelis kalbėjo, kad geležinis arklas užtersias žemę, ir nebegalės augalai augti. Kiti vėl baiminosi, kad geležinės akės per daug išpurins lauką ir javų šaknys nebesilaikysiančios dirvoje. Reikėjo ilgesnio laiko, kol buvo įsitikinta,

kad tie nauji padargai yra naudingi ir baimė buvo visai nepagrįsta. Tas dabar galima pastebėti Azijoje. Bet pamažu afganiai pradeda įsitikinti, kad iš tikro tų europiečių atvežti įrankiai yra puikus dalykas.

Dalgio "apaštalai" patys čia demonstruoja, kaip reikia su dalgiu piaušti ir kiek greičiau darbą galima atlikti, kaip piaušiant piaučiamą. Tuo tikslu jie važinėja iš kaimo į kaimą po visą kraštą ir visur parodo, kaip reikia dalgi įsitverti į kotą, kaip galsti, kaip juo piaušti, o po to parinkta kaimo gyventojai dalgi palieka. Šiam reikalui austrų dalgių fabrikai yra paskyrę tam tikrą kiekį dalgių.

Gyvi pavyzdžiai afganams rodo, kad su dalgiu galima tą patį plotą nupiaušti keturis kartus greičiau, kaip su piaučiu. Ir tai juos džiugina. Ligi šiol kas metai vasarą nuo sausurų, o žiemą dėl pašaro stokos ir šalčių išstipdavo ligi 20,000 brangių karakulinių avių. Tuo tarpu kalnuose tanki ir sultinga žolė užauga ligi 80 centimetrų

MOKSLO IR TECHNIKOS NAUJIENOS

Audiniai iš aliejaus

Po ilgų tyrinėjimų dviem anglų mokslininkams pavyko sintetiniu būdu iš aliejaus gaminti siūlus. Iš šių siūlų išauda medžiaga esanti ypatingai patvari, gerai skalbiama ir nesiglamžo. Ji labai tinkanti darbo drabužiams siūti.

Keturios atmosferos zonos

Ivairių modernių matavimo prietaisų, raketų, radaro ir balionų pagalba yra pavykę nustatyti, kad mūsų žemę supa keturios skirtingos atmosferos zonos. Ligi 10 kilometrų aukščio yra pirmoji tirščiausiaji zona, vadinama troposfera. Stratosfera yra antroji zona, kuri apima sluogsnį nuo 10 kilometrų iki 100. Trečioji zona, vadinama ionosfera, yra tarp 100 ir 120 kilometrų nuo žemės. Joje vyksta elektromagnetiniai šviesos efektai. Eksosfera yra paskutinysis sluogsnis, kuris siekia ligi 1600 kilometrų nuo žemės paviršiaus. Čia oras jau taip retas, kad nebesusidaro garso bangos. Šūvis čia jau būtų visai nebeįmanomas.

Palaistys Afrikos dykumas

Kai įvairiose pasaulio šalyse bandymai sukelti dirbtinį liūtų gerai pavyko, šiuo dalyku ypatingai susidomėjo Afrika, kur daug kar lietaus labai trūksta. Jei pasirodytų įmanoma tas per daug sausas sritis šiuo būdu sudrėkinti, Afrikai galėtų prasidėti visai nauja epocha.

Pirmuosius šios rūšies bandymus atliko prof. Langmuir Kenijoje. Kadangi čia debesys yra paprastai aukščiau, kaip 5,000 metrų, paleisti į juos atitinkamų chemikalų dujas nuo žemės pasirodė neįmanoma. Bet vietoj to pavyko panaudoti balionus, kurie yra su sprogtamais užtaisais ir turi delsiamąjį degtuvą. Pakilę į reikiama aukštį, šie balionai sprogo ir paskleidžia liūtui sukelti reikalingus chemikalus. Bandymai laikomi gerai pavykusiais ir šio srity bus dirbama toliau.

Naujas nuostabus vaistas

Prancūzams, jog švedų prof. G. Thorsen pavykę pagaminti naują didelę reikšmės vaistą, kuris padidintų Dextran vardu. Jis esąs pagamintas iš cukrinių nendrių ir leidžia tikėtis, kad jo pagalba gali atkristi kraujo transfuzijų reikalas. Jis švedijos gydytojų yra vartojamas ir pasirodė, kad visai trumpu laiku iš jo pasigamina kraujas. Be to, vartojant šį vaistą, visai nelieka pavojaus, kad gali būti panaudotas ne tos grupės kraujas. Prof. Thorsen pareiškė, kad dar jam pačiam daugelis šio vaisto veikimo pa-

aukščio, tik nėra tiek darbo jėgos, kad galima būtų piaučiamais jos priprauti. Dalgio pagalba šis uždavinys būtų nesunkiai įmanomas.

Dalgiui laimint prieš piaučią, žinoma, susidaro didesnė galimybė bent tinkamu kapliu pakeisti ligi šiol afganų naudojamą žemei purinti krapštiklį ir medinį arklą geležine žagre. Tie patys dalgio propagandininkai afganams jau pademonstravo, kad su geru kapliu galima nuo penkių ligi dešimties kartų tuo pačiu laiku daugiau žemės supurinti, kaip ligi šiol jų naudojamu krapštikliu.

Sis užsimojimas ateity nesiribos Afganistanu. Tai yra tik darbo pradžia. Jau Pakistanas, Indija, Egiptas ir kiti šio regiono kraštai patys prašo, kad juose būtų pravesta panaši akcija. Dalgis turės būti nuneštas ir ten, kad sumažintų žmonių vargą ir palengvintų darbą. O kai dalgis jau bus nugalėjęs piaučią, ateis laikas, kada tenas ras vietos ir moderniosios ūkio mašinos, kurios padės šiems kraštams galutinai nugalėti šandieninį atsilikimą ir pasiekti kitų civilizuočių kraštų gyvenimo standartą.

slapčių nėra paaiškėję. Bet jau pavykę juo išgelbėti nemažą žmonių gyvybių.

Ar žinot, kad...

— Kinijoje jau prieš 5,000 m. netoli dabartinio Peipingo buvo dideli botanikos sodai ir prie jų sodininkystės mokyklos. Europoje pirmieji botanikos sodai buvo įkurti tik 1340 m. Salerno ir Venecijoje.

— Oaxaca, Meksikoje, surastas pelkinis kiparisas, kuris turi 7,000 metų. Ligi šiol žinomas seniausias medis buvo 5,000 m.

Jaunimas dainuoja.

"Ateities" klisė

IS STUDENTŲ GYVENIMO

Visi New Yorko universitetuose studijuoją studentai, norėdami suartėti, arčiau susipažinti, kartu ir atgaivinti senas studentų tradicijas, vasario 22 d. (nedarbo diena), Alliance Hall, 1995 Grand St., Brooklynne rengia **Initium Semestri**. Tai semestro pradžios šventė, kuri Lietuvoje visada būdavo kuo triukšmingiausiai visų korporacijų, draugijų švenčiama. Šiuo laiku kaip tik visuose universitetuose prasidėjo naujas vasario semestras.

• **Aušra Bendoriūtė**, ką tik baigusi pirmąją gimnaziją (high school), įstojo į Brooklyn College, kur studijuos anglų literatūrą. Šalutinė šaka numato studijuoti žurnalistiką.

• **Rožė Šomkaitė** pirmoji gavo "Free Europe" stipendiją savo studijoms tęsti, nes jos iš visų paduotų prašymų, buvo geriausi pažymiai.

Studentus į kalėjimą. Rytinėje Vengrijoje yra įsteigta koncentracijos stovykla režimui neistikimams studentams. Stovykloje yra labai blogos sąlygos. Šiuo metu yra uždaryta 270 studentų.

Italų Katalikų Socialinių Savaičių Komitetas skelbia, kad šių metų socialinė savaitė įvyks rugsėjo 21-27 d.d. Studijų tema: "Imonė šių laikų ekonomijoje."

Nauji studentų skautų vadovai Bostone. Šiems metams Bostono Akad. Skautų Sąjūdžio skyrius išsirinko naujus vadovus. Stud. skautams vadovaus senj. Gr. Čaplikaitė, o stud. skautams - vytičiai — senj. A. Treinis. Iki šiol šiam skyriui sėkmingai vadovavo filist. vet. gydytojas K. Kasperavičius ir senj. Ald. Labuckaitė.

"SOVIETŲ ROJAUS" DARBININKAI

Dr. V. Vilkajskis

Rytų bloką dabar sudaro milžiniškas kalėjimas, kurį tik užmumtus sienos palaiko. Sovietų Sąjunga yra didžiausių paslapčių kraštas, o tą paslaptį sudaro begalinis žmonių skurdas. Sovietų Sąjunga gyventojų skurdą labai slepia nuo Vakarų pasaulio, todėl taip ir bijo, kad niekas nepabėgtų. Nė didžiausi pavojai, nė užmumtos pasienių užtvartos žmonių nesulaiko. Galimas daiktas, kad tam Rytų pragare pasiliktų tik patys jo kūrėjai, o visi kiti žmonės išbėgtų, jeigu būtų galima. Kokiam Vakarų krašte sienos taip saugojamos? Yra dvi Sovietų Sąjungos darbininkų grupės: vadinami "laisvieji" ir tikri vergai, kuriuos Sovietų despotai laiko koncentracijos stovyklose, versdami dirbti sunkiausius darbus. Už darbą vergai negauna atlyginimo. Bet ir "laisvais" Sovietų darbininkas toli gražu taip negyvena kaip Vakarų darbininkas. Vakarų pasaulio darbininkų teisės ir interesai Profesinių Sąjungų yra atstovaujami ir ginami, tuo tarpu Sovietų Sąjungos Profesinės Sąjungos sudaro valdžios įrankį, kuriuo darbininkas spaudžiamas didinti darbo našumą. Sovietų darbininkui uždrausta keisti darbovietę.

Šitoks Sovietų Sąjungos darbininko aplėšimas ir nužmoginimas dabar pradėdamas ir Rytų Europos satelitų kraštuose, kurie taip pat apšviesti "liaudies demokratijų" saulės. Štai, pav., Rumunijos valdovų įsakymas: "stiprinti darbininkų discipliną ir tuo būdu užtikrinti produkciją reikalingą darbo jėgą." Vadinasi, vyriausiasis bolševikų tikslas yra darbininko kaip darbo jėgos išnaudojimas — darbininkas nelaisvomas žmogumi, o tik darbo jėga. Rusijos satelitų darbininkai, tarnautojai, inžinieriai ir technikai darbovietę gali pakeisti tik tada, kada sutinka darbo įstaigos. O toks sutikimas beveik neduodamas. Darbas nutraukiamas tik tada, kada pasibaigia darbo sutartys numatytas laikas arba darbininkas prisistato valdiško gydytojo sveikatos pažymėjimą, kad tolimiesiems darbu netinkamas. Darbininkas, be įstaičio leidimo pasisalinęs iš darbo, negali būti priimtas kitose darbovietėse.

Iš kitos pusės Sovietų Sąjungos ir satelitinių kraštų darbininkas, tarnautojas, inžinierius ar technikas, gali būti prievarta perkeltas iš vienos darbovietės į kitą. Labai smarkiai baudžiami kalėjimu gydytojai, kurie stengiasi užtarti darbininką, išduodami kiek lengviau susirgusiam sveikatos pažymėjimą. Tuo būdu ir vadinamieji "laisvieji" Sovietų darbininkai yra tikri darbo vergai — kietai pririšti prie darbovietės.

Išnaudodami darbininkų jėgas, bolševikų valdovai stengiasi visą pasaulį paversti barbariškosios diktatūros kolonija. Darbininkų streikai laikomi priešvalstybiniais, delto griežčiausiai uždrausti. Už streikus numatytos sunkios kalėjimo bausmės.

Bolševikų propagandinės ofensyvą laikas jau baigiasi. Laisvasis Vakarų pasaulis nuo bolševizmo jau beveik išgydytas — niekas bolševikais nebetingi. Dabar ateina laikas, kada bolševikai vėl turės užsidaryti savo vergijos kiaute. Bolševizmas bijo šviesos, delto jis taip ir slepia savo žmonių skurdą.

Išnaudodami darbininkų jėgas, bolševikų valdovai stengiasi visą pasaulį paversti barbariškosios diktatūros kolonija. Darbininkų streikai laikomi priešvalstybiniais, delto griežčiausiai uždrausti. Už streikus numatytos sunkios kalėjimo bausmės.

Bolševikų propagandinės ofensyvą laikas jau baigiasi. Laisvasis Vakarų pasaulis nuo bolševizmo jau beveik išgydytas — niekas bolševikais nebetingi. Dabar ateina laikas, kada bolševikai vėl turės užsidaryti savo vergijos kiaute. Bolševizmas bijo šviesos, delto jis taip ir slepia savo žmonių skurdą.

J. DAGYS (granitas)

JAUNŲJŲ ŽYGLIAI

IS ATEITININKŲ GYVENIMO

Iš ateitininkų gyvenimo

Chicagoje. Čia gyvenantieji "Šatrijos" Meno Draugijos nariai š. m. sausio 20 d. atgaivino savo veiklą. Po šv. mišių, kurias laikė T. J. Borevičius, S. J., šatrijiečiai susirinko prie jaukaus pusryčio stalo, pasidalino mintimis ir aptarė tolimesnę veiklą. Sudaryta valdyba iš C. Grincevičienės, D. Lipičūtės-Augienės ir K. Zoromskio.

Čia reikia prisiminti, kad "Šatrija" buvo sutelkusius visus katalikus studentus meno mėgėjus ir rašytojus. Joje pradėjo veikti: J. Paukštėlis, B. Brazdionis, A. Maceina, J. Brazaitis, K. Bradūnas, Nyka Niliūnas ir kiti.

• **Studentų At-kų Draugovė** sausio 26 d. turėjo susirinkimą, kur Ged. Galva skaitė paskaitą "Lietuviškosios inteligentijos tipai". Paskaita susilaukė gyvų diskusijų. Susirinkime dalyvavo ir "Ateities" redaktorius narys J. Baužinskas ir iškėlė "Ateities" aktualius reikalus.

• **Naujai Moksleivių Ateitininkų Centro Valdybai**, kuri dabar yra Chicagoje, pareigas perdavė J. Baužinskas ir V. Viganas.

• **Naujoji MAS V. Valdyba** pasiskirstė pareigomis: pirminkas Adomas Viliušis, buvęs iki šiol Chicago Studentų At-kų Draugovės pirminkas.

Bostonas. Moksleivių ateitininkų kuopa sausio 13 d. šventė savo metinę šventę. Pamaldas laikė ir pamokslą pasakė dvasios vadas kun. A. Kontautas. Parapijos salėje įvyko iškilmingas aktas, kurio metu sveikinimo žodžius pasakė prel. Urbanavičius, kun. A. Kontautas, Lietuvos Vyčių, skautų ir kitų at-kų kuopų vadai. Kuopos globėjas dr. J. Leimonas priėmė naujų narių iškilmingą pasižadėjimą. Po to buvo meninė programa ir šokiai. Kuopai gražiai vadovauja Romualdas Leimonas.

• **Clevelandas.** Sausio 27 d. ateitininkai turėjo pamaldas už a.a. prof. Stasio Salkauskio vėlę.

Brooklynas. Moksleiviai ateitininkai susilaukė naujo kuopos globėjo A. Bendoriaus.

• **Visi New Yorko** ir apylinkės ateitininkai Užgavėnių proga vasario 23 d. rengia blynų vakarienę Angelų Karalienės parapijos salėje — Ateitininkų Ramovėje.

• **"Ateities"** žurnalų susidomėjo prof. Sennas, profesorius Philadelphiaje. Jis atsidėjęs seka "Ateities" kalbos skyrių, kurį tvarko L. Dambrūnas.

• **Vasario mėn. "Ateities"** numeris jau greit pasirodys spaudoje. Jis talpina daug įdomios medžiagos, skirtos vasario 16 dienos progai, beletristikos ir įvairių straipsnių.

SKAUTŲ PASTOGEJE

Komjaunuoliai skautiškosios uniformos. Pereitų metų pabaigoje iš sovietinės Vokietijos į Vakarines Vokietijos sritis slaptai prasiskverbė apie 3000 (Frei Demokratische Jugend) organizacijos narių (komjaunuolių). Jos dvi visai panašiai uniformą, kaip ir vokiečių skautų. Be to turi FDJ pasus, kurie taip pat mažai kuo skiriasi nuo skautiškųjų. Šių FDJ narių tikslai yra šnipinėti Vakarines Vokietijos. Buvo imtasi priemonių šiais žainlgai infiltracijai sustabdyti, kad nebūtų sukompromituotas skautų vardas. Visi BDP (Bund Deutscher Pfadfinder) skautų vietnetai yra dėl to perspėti.

Kaip matome, komunistai stengiasi savo nuodais užnuodyti vokiečių jaunimo sielas, nesiskaitydami su bet kokiomis priemonėmis. Nežiūrint viso to, skautybės ideja vokiečių tarpe skleidžia gražius žiedus. Šiuo metu vokiečių skautų vyriausias skautininkas yra Kažys Roller, kuris yra taip pat didelis lietuvių skautų bičiulis.

Diepholzas vokiečių CP (Christliche Pfadfinder) skautai sausio 15 d. dalyvavo Aušros tunc-

to sueigoje, o sausio 19 d. lietuvių skautai juos revizitavo. Dviejų tautų skautai rate prie lauzo išgyveno kelias nepamiršamas valandas.

Skautas išgelbėjo traukinį. Šiomis dienomis dėl dvilikos metų skauto John E. Howe, Wellesley, Mass., pastabumo buvo išvengta didelės geležinkelio nelaimės. Jis pastebėjo, kad praejęs Boston-Albany ekspresas, tame ruože atsiskyrė vienas bėgis. Jo skubiai perspėta geležinkelio tarnyba, nukreipė paskui ateinantį 60-ties vagonų traukinį kitu keliu ir išvengė sunkios katastrofos. Už šį žygi skautas buvo apdovanotas \$100 bonu ir pavėžintas dizelio garvežiu.

Iškilninga Bostono skautų sueiga. Nepriklausomybės šventės proga, Bostono "Baltijos" Skautų ir Bostono Skautų vietininkių vasario 16 d. 4 val. p.p. Lietuvių Ramovėje, šaukia iškilmingą sueigą. Po sueigos ten pat bus skautiškas laužas, į kurį skautų-čių tėvai, bičiuliai ir lietuviškasis jaunimas maloniai kviečiami atsilankyti.

R. K.

VALGIAI PIGŲ, SKRUOSTAI LYGŲ, — NĖRA NUOTAIKOS BE KNYGOS!

Taip skundžiasi tūlas tautietis, nežinodamas, kad VENTOS naujais leidiniais:

A. Valčiulaitis, "VALENTINA", puikiausias lietuvių kalboje romanas, tik \$2.00
A. Baronas, "ZVAIGZDĖS IR VEJAI", novelės, \$2.00
A. Sabaliauskas, "NUO IMSRĖS LIGI ORINOKO", misionieriaus nuotykių svetimos šalyse \$2.50
V. Jonikas, "SIELVARTO RAUDOS" \$1.00

Gaunama paštu, prisituntus pinigų už pasirinktas knygas šiuo adresu: **Mr. V. Jonikas, 262 Front St., Brooklyn 1, N. Y.**

Kvečiame pačiam įsigyti ir ligoniui tautiečiui Vokietijoje užsakyti įdomiausia apie Fatimą knygą, kuri išversta net į 7 svetimas kalbas.

MARIJA KALBA PASAULIUI

264 pusl., 18 paveikslų, kaina 2 dol.

Užsakymus siųsti šiuo adresu:

FATIMOS KNYGA, 122 Canton St., Stoughton, Mass.

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ

PITTSBURGH, PA.

• **Vysk. V. Brizgys** šiomis dienomis grįžta iš kelionės po Venecuėlą ir vasario 17 d. Chicagoje, šv. Kryžiaus bažnyčioje Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukakties proga laikys iškilmingas pamaldas. Pamaldas ruošia Amerikos Liet. Bendruomenės Chicago skyrius.

• **Pre. P. Juras**, Lawrence, Mass., šv. Pranciškaus parapijos klebonas ir ALRKF išdininikas, šiomis dienomis gulį Bon Secours ligoninėje, kur jam padaryta operacija.

• **Liet. Bendruomenės LOKO** vykdom. prezidiumo posėdis įvyko vasario 7 d. Waterbury. Liet. Bendruomenės statuto tekstas galutinai vykdomojo prezid. priimtas. Antradienį, vasario 12 d. LOKO pirm. prel. J. Balkūnas Chicagoje turės pasitarimą su kitais LOKO nariais ir patiekis priimtą statuto tekstą aprobuoti. Vasario 20 d. LOKO vykd. prezid. turės posėdį ir, jeigu bus reikalo, padarys galutinį statuto išlyginimus ir paskelbs visuomenei. Taip pat pradėti žygiai Connecticut valstybės įstatuose statuto įregistruoti.

• **G. Galva**, Amerikiečių Pabaltiečių Komiteto pirmininkas, paruošė naują organizacijos statutą. Statutą jau priėmė latviai ir estai, Liet. Bendruomenė į šį komitetą paskyrė G. Galvą, P. Mačiulį ir J. Paplėnį, latviai — L. Ventą, J. Kalnišką ir K. Dzirkalį. Estai tuo tarpu savo atstovų nėra pristatę.

• **Laisvosios Europos Komiteto** stipendijas gaus 10 lietuvių studentų, studijuojančių JAV universitetuose. Pirmieji penki stipendijas jau gauna nuo vasario 2 d., o kiti vėliau gaus. Stipendininkais parinkti studijuojantieji realiuosius mokslus.

• **Maj. Al. Lukas**, Amerikos lietuvis, aviacijos universitete studijuoją komandavimo ir generalinio štabo kursą.

• **Bronius Jonušas**, buvęs Kauno policijos būdų orkestro dirigentas ir tremtyje Hanau stovykloje "Dainavos" ansamblio vadovas, persikėlė gyventi į Chicago.

• **Polyna Stoska**, op. solistė, lapkričio 24, 1951, Philadelphiajį ištėkėjo už Felix Ehren.

Lietuviai pirmieji mokslė. J. Kubas Gediminskas, tremtinys, vasario 4 d. Tech universitete, architektūros fakultete, baigė semestrą pirmuoju studentu. Sausio 30 d. Pitt universitete, kurį baigė 500 studentų, diplomą su aukščiausiu pagyrimu teko Pranui Baltakiui.

Sunkiai susirgo M. Dementavičienė, kuriai įlūžo nugaraukulis bedirbant sunkų darbą. Paguldyta Wilkinsburgo ligoninėje.

Posėdžiavo vasario 1 d. Vyčių 19-tos kuopos valdyba. Posėdyje aptarė žiemos sezono parengimus ir tolimesnę veiklą.

Gražios išleistuvės muz. Z. Nomeikaj įvyko Dangun Žengimo parapijoje pas solistą Puškorių.

Prof. K. Pakštas praeitą savaitę buvo išvykęs į Čikagą.

Nauja vargonininkė šv. Kazimiero parapijoje pakviesta Miss Mary Zink, kuri ilgus metus yra vargonininkavusi šv. Barboros parapijoje, Bridgeville, Pa.

Vasario 16-tos minėjimas įvyks sekmadienį, vasario 17 d., 4 val. po pietų, Liet. Piliiečių klubo salėje, South Side. Visi lietuviai kviečiami kuo skaitlingiausiai dalyvauti Lietuvos Nepriklausomybės 34-tųjų metinių šventėje. Ta proga prof.

K. Pakštas pasakys kalbą per Lietuvos Vyčių vedamą radijo valandą iš WLOA radijo stoties Braddocke.

Girtinas sumanumas. Šv. Kazimiero parapijos sodalietės, vadovaujamos A. Bacvinskaitės, sekmadieniais pardavinėja pyragaičius, kuriuos parapijiečiai išėję iš bažnyčios mielai perka.

Susiedavo Edwardas Navickas su Beriana Keraityte. Vestuvės numatytos liepos 5 d.

Dekoruoja šv. Kazimiero bažnyčia. Darbas norima baigti iki Vyskupo vizitacijos, kuri įvyks balandžio 3 d.

Homestead, Pa.

Visuomenininkų vestuvės

Šeštadienį, vasario 2 d. kun. E. Vasiliauskas mūsų bažnyčioje sutuokė Petrą Galinį su Izabele Puskunigienę. Vestuvių pokylis įvyko Duke restorane, kuriame dalyvavo jaunavedžių plati giminė ir daug svečių.

Iz. Puskunigienė - Galinienė, čia gimusi ir augusi lietuvių, yra labai uoli veikėja parapijoje ir visose draugijose. Linkime daug laimės naujame gyvenime ir tikimės, kad ir ateityje Pona Galiniai lygiai taip pat uoliai reikšis lietuviškame veikime.

Senas pažįstamas

WORCESTER, MASS.

Bolševikų ančių "Sudrumsta širdis" Worcesteris

Amerika yra tikrai laisvės kraštas. Čia net svetimos valstybės agentams nemaža laisvės yra knistis po šio krašto pamatais. Jie sugeba neretai suvilioti ir nekaltus, bet ne daug besiorientuojančius žmones.

Neseniai Worcesteris, Endicott gatvėje esančiame lietuvių klube, įvyko vaidinimas "Sudrumsta širdis". Jį ruošė vietiniai komunistai. Buvo svečių iš tolimesnių vietovių. Gaila žiūrėti, kai į šitokių parengimus susirenka žilagalvės moterys, senukai ir paaugliai. Aiškiai matosi, kad ši publika nesiorientuoja, kam jie savo pinigų aukoja ir ką remia. Programą atliko Sietyno ir Aido

chorai ir vaidintojų grupė. Iš programos dalyvių pavardžių galima spręsti, kad jie priklauso ne vien lietuviškai visuomenei.

Chorai ir vaidintojai programą išpildė labai nevykusiai. Visą nuotaiką atitiko pavadinimui. Buvo jaučiama, kad jų visų yra tikrai sudrumsta širdis. Scenoje visi jautėsi, kaip sugauti ir darą didelį nusikalstamą darbą. Atrodė, kad sarmatinis publikos pritarimas jų veiksmams. Lietuviai patrijotai tikisi, kad neužilgo ateis laikas, kada tėvynės išdavikai nerus sau pritarimo ir jų parengimų lankytojai susipras ir neparems jų išdavikiško darbo.

Rengėjai dažnai dangstosi nekaltais vardais ir šiame klube daro parengimus "Laisvės dukterų", "Laisvės sūnų", "Darbininkų klubo" ir kitais nekaltais vardais, bet jų tikslas yra aiškus-lietuvių komunistų naudai iš nesiorientuojančių padėtyje pasirinkti sau pinigėlių. Jau atėjo laikas atmerkti visiems akis ir savo sunkiai uždirbtais pinigais neremti tų, kurie garbina mūsų brolių žudikus ir tėvynės pavergėjus. Tik susipratusi visuomenė, boikotuodama panašius parengimus, privers juos susilikviduoti. Mūsų tėvynės kančios turėtų padrausinti visus pareikšti protestą prieš tuos, kurie jų nenori matyti. o savo išdavikiškiems tikslams siekti dangstosi nekaltais vardais.

Senas worcesterietis

• **Kun. dr. A. Juška** ir Gr. Tulauskaitė parinkti teisėjais naujam "Draugo" romano konkursui.

REIKALINGAS geras ir pastovus vargonininkas, kuris mėgtų savo darbą ir bažnyčios veikimą. Alga gera, sąlygos geros ir pajamos nemažos. Dėl sąlygų kreiptis į "Darbininko" administraciją.

WATERBURY, CONN.

Vasario 16-ji

lietuvių laisvės šventės diena. Prieš 34 metus po ilgų amžių vergijos Lietuva pasiskelbė laisva ir nepriklausoma. Tą iškilmingą nepriklausomybės paskelbimo aktą reikėjo kardu atkovoti ir krauju aplaistyti. Garbingieji Lietuvos sūnūs tai atliko ir tauta džiaugėsi laisve. Bet šiandien vėl tauta kenčia priešpauą ir tai daug žiauresnė negu tada. Vienok tautos atgimimo dainiaus žodžiai tebeskamba mūsų ausyse — "Mairnos rūbai margo svieto, silpnas kelias, tvirta griūva" — ir tai duoda vilties tikėti, kad... "vienok Lietuva juk atbus gi kada, neveltui ji tiek iškentėjo."

Laisvas pasaulis jau išgirdo kančios ir pagalbos šauksmą žmonių iš anapus geležinės uždangos. O mes laisvi Amerikos lietuviai privalome nenuleisti rankų ir vis vieningiau, vis ryžtingiau kelti balsą už laisvę mūsų tautos, už mūsų brolių ramų gyvenimą savo tėvų žemėje.

Tad visi esame giliai įparei-

goti uoliai dalyvauti vasario 16-tosios minėjime. Į minėjimą privalo susirinkti ne dešimtys, ne šimtai, bet tūkstančiai garbingų tautos sūnų, kurie naudojasi šio krašto laisve ir myli savo tėvynę, žino ir girdi savo brolių kančias. Tik vieningas darbas ir nuosirdi auka privers išgirsti mūsų balsą.

Minėjimas įvyks vasario 17 d., sekmadienį, 6 val. vak., šv. Juozapo parapijos salėje. Pagrindinę kalbą pasakys prof. K. Pakštas. Bus ir daugiau kalbėtojų, bus priimtos rezolucijos ir turtinga meninė programa.

A. L. TARYBOS Waterbrijo skyrius

Mirė

Vincas Butnoras, palaidotas vasario 1 d. iš šv. Juozapo par. bažnyčios Kalvarijos kapinėse.

A. Mikalauskas, 37 met. amžiaus, mirė sausio 31 d., palaidotas iš šv. Juozapo par. bažnyčios Kalvarijos kapinėse.

NASHUA, N. H.

Balfo vajuš Nashua šv. Kazimiero lietuvių parapijoje pasibaigė

P pinigų iš viso surinkta \$219.87. Rūbų ir avalinės surinkta 595 svarai.

Prieš Kalėdas Balfo atstovai, J. Valaičiui, įteikta \$41.50. Už rūbų nusuntimą į BALF centrai, Brooklyn, N. Y., sumokėta 25 dol. Likusieji 153 dol. ir 37 centai vasario 7 d. pasiųsta Balfo centrui.

Stambiausia auka, 70 dol. gauta iš bažnytinės rinkliavos, kurią gerb. klebonas kun. J. Bucevičius leido padaryti sausio 13 d. per visas šv. mišias.

Nuosirdžiausia padėka priklauso gerb. kleb. kun. J. Bucevičiui už leidimą padaryti rinkliavą ir už leidimą vaju garsinti bažnyčioje. Taip pat nuosirdžiai dėkoju visiems tiems, kurie aukojote pinigais ir rūbais. Dėkoju rinkikams, būtent, J. Tamulioniui, St. P. Savickui, P. Stončiui ir A. Pusaškiui, kurie, nors ir pavargę, po darbo ėjote pas žmones, rinkdami pinigus.

Dėkoju padėjusiems supakuoti rūbus P. Savickui ir A. Utkai.

Kun. A. Vainauskas, Vajaus pirmininkas

• **A. Butkus** ir **Čsas**, abu Los Angeles tremtiniai, bendromis santuokomis pirkę gyvenamą namą, kuris yra prie Sunset gatvės ir duoda gero pelno.

PUTNAM, CONN.

K. Marijošienė naujai sukomponavo šokį Audėjėlė ir jį išmokė Nek. Pr. Seserų pensjonato mergaites. K. Marijošienė buvo atvykusi į Nek. Pr. Vienuolyną, Putnam, Conn. keiloms dienoms pamokyti mergaičių lietuviškų šokių. Seserų vedamam pensjonate yra ir jos duklė Elena Marijošienė, kuri šiemet baigs akademią.

Siluvos paveikslas Nek. Pr. Seserų greitu laiku išleis spalvotą paveikslą Dievo Motinos apsišviesto Siluvoje. Šiemet sueina 340 metų nuo Dievo Motinos pasirodymo piemenėliams Siluvoje.

Lietuvaitės vienuolės studijuja. Šešios N. Pr. šv. P. Marijos Seserų Kongregacijos narės studijuja Annhurst Kolegijoje, Woodstock, Conn. Jos sekmingai išlaikė pusmetinius egzaminus.

Naujos koplyčios statybos. komiteto vykdomasis prezidiumas sausio 20 d. padarė posėdį. Posėdy pasirūšta sukelti 25 tūkstančius dolerių, kurių dar trūksta, kad galima būtų pradėti koplyčios statybą. Vykdom. prezidiumui vadovauja prel. Pr. Juras.

Kun. St. Ylos maldaknygė suaugusiems jau paduota rinkti N. Pr. Seserų spaustuvei, Putnam, Conn. Tai bus didelė maldaknygė apie 800 puslapių.

LIETUVISKA DAINA LINKSMINA SAVO GERADARĘ
Buvusios tremtinės lietuviška daina linksmina savo geradarę J. Pi-voriūnienę jos vedybinio gyvenimo aukštinio jubilėjaus proga.

IS BALFO SKYRIŲ VEIKLOS

Paskuntiu metu BALFo skyriuose prasidėjo gyvėsnė veikla. Daugelyje vietovių pravedami vajai rūbams ir pinigams rinkti. J. Valaitis, buvęs Balfo igaliotinis Europoje, lanko skyrius ir organizuoja aukų vaju. Visur sutinkama gerasirdžių lietuvių, kurie gerai supranta savo brolių likusių Vokietijoje vargą ir įvertina Balfo pastangas jiems padėti.

Lewiston, Maine

vienam šalčiausiu, storai sniegu užpustytam, Amerikos miestui yra nemaža geros širdies lietuvių. Jie atsiminė Gauttingo sanatorijoje, Vokietijoje vargstančius lietuvių ligonis, jiems surinko 13,00 dol. aukų ir atsiuntė Balfo centrui, kad persiųstų nelaimingiesiems.

Haverhill, Mass.

Balfo 59 skyrius padarė ekstra rinkliavą ir centrui atsiuntė 50,00 dol.

Manchester, Conn.

lietuviai seniai žinomi savo gerasirdiskumu, šiuo atveju prisuntė 91,50 dol.

Hartford, Conn.

Balfo ir Alto skyriai veikia bendrai. Šiems metams išrinkta nauja valdyba: pirm. J. Mončiūnas, vicepirm. H. Dapkus, ir J. Leonaitis, sekret. B. Brazauskas, išdin. J. Manikienė, izdo globėjai St. Mineika ir A. Liutkevičius, fin. sekret. J. Augustinavičius. Abu skyriai sutartinai ruošiasi minėti Lietuvos Nepriklausomybės šventę vasario 17 d., 3 val. p.p.

Stamford, Conn.

Didžiojo New Yorko papėdėje prisiglaudęs Balfo 36 skyrius surinko ir centrui atsiuntė \$73.63.

Cleveland, Ohio
55 Balfo skyrius centrui atsiuntė 174,30 dol.

Biržiečių klubas Chicagoje tardamasis savo organizacinius reikalais, prisiminė vargstančiuosius Europoje likusius savo brolius ir paskyrė Balfui jų šalpos reikalams 10,00 dol.

New Philadelphia, Pa.

yra mažas angliakasių miestas, arti Pottsville, bet vienas lietuviškiausių visoje Amerikoje. Miestelio burmistras letuvis Vasiliauskas, o gyventojų 60% — lietuviai. Lietuvių parapijos klebonu yra kun. S. C. Mozūras, jo pagalbininkai kun. L. Pečiukevičius ir kun. Alb. Bielskis. Parapija turi lietuvių mokyklą, gražią salę ir miestelyje vienintelį kino teatrą. Filmas rodo naujausias ir parenka iš 4 kompanijų auklėjančio turinio.

Čia neseniai iš Europos grįžęs J. Valaitis susirinkime kalbėjo apie lietuvių vargus ir bėdas Europoje, apie likusiuosius Vokietijoje ir Austrijoje lietuvių. Po kalbos žmonės sumetė Balfo vajaus pradžiai \$38,00.

Girardville, Pa.

Per mažą įvertinami mažų kolonijų veikėjai. Štai, kad ir tokia tarpkalnių isprausta angliakasių kolonija Girardville. Joje gražiai veikia šv. Vincento lietuvių parapija. Klebonauja kun. M. F. Daumantas. Jis nuo pat BALF įsikrūmo, gerasirdžiams žmonėms pagelbstint, Balfui pasiuntė arti pilną vaگونą rūbų lietuviams tremtiniam. Jo rūpesčiu įsteigtas ir veikia BALF 121 skyrius, kuris per eilę metų vedė vajus Balfui, rinkdamas avalynę, rūbus, maistą ir pinigines aukas, lietuviams tremtiniam Euro-poje gelbėti.

Tąsa 7 pusl.

Lietuvių Radijo Draugijos PROGRAMOS

J. P. GINKUS, Direktorius

SEŠTADIENIAIS 2 VAL. POPIET. — WWRL 1600 kc
GYVUOJA PER 15 METŲ

Oro bangomis transliuojami įvairūs visuomenės pranešimai, naujienos, muzika (vietinės žinios, parengimai: koncertai, šokiai, ir t.t. Vestuvės, puotos, liūdini pranešimai)

495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9293

J. P. GINKUS AD. JEZAVITAS V. UBAREVICIUS
Direktorius Muzikos Dir. Pranešimų Dir.

Jau 11-ti metai kai visi klauso—

"Lietuvos Atsiminimų"
RADIJO VALANDŲ

Šeštadieniais, 4:45 - 5:30 val. p.p

Stotis WEVD (New York) —

1330 kil., 107.5 meg.

JACK J. STUKAS, Dir.

1264 White St., Hillside, N. J.

Tel. WAverly 6-3325

KAI TAMSOS GALYBĖ NAIKINA

šimtmečiais sukurtas mūsų tautos kultūrinės vertybės.

KIEKVIENO LIETUVIO INTELIGENTO PAREIGA
skaityti, platinti ir palaikyti vienintelį kultūros žurnalą

AIDUS

AIDAI, pradėję eiti tremtyje, jau treti metai Amerikos žemynie vieningam kūrybos darbui jungia mūsų geriausius mokslo, meno ir literatūros įėjus;

AIDAI palaiko Lietuvos prisikėlimo viltį ir skelbia jai giedrą laisvės rytmetį;

AIDAI, pasitikėdami lietuviškos visuomenės iki šiol rodomu palankumu,

1952 METAIS

dar kartą kiekvieną lietuvių inteligentą kviečia į savo skaitytojų eiles.

PRENUMERATOS KAINA: JAV ir Pietų Amerikoje — metams 5 dol. Kanadoje — 5.50 (kanadiškais pinigais 6 dol.). Kituose kraštuose — 6 dol.

Administracijos adresas:

AIDAI, Kennebunk Port, Maine

Kai Pennsylvania valstijoje lankėsi gen. J. Černius, kun. Daumantas buvo pirmas jam BALF veikloje pagelbėti, ne vien savo kolonijoje, bet ir kitose kolonijose gelbėjo gauti lietuviams tremtiniais paramos. Jo didysis šalpos darbas nebus niekad pamirštas.

Dabar, lietuviams tremtiniais Europoje netenkant patriotinės globos ir paramos, patirtinąsias lietuvių klebonas kun. Daumantas ir vėl ruošiasi dideliui ir sunkiam darbui — pravesti didžiulį lietuviams tremtiniais vaju Girardvillėje. Linkėtina kloties sunkiame darbe rinkant aukas Balfui.

Chicago, Ill.
91 Balf skyr., prie Dievo Apvaizdos parapijos, vaju metu pravėdė sekmingai rūbų ir pinigų rinkliavą. Rūbų surinkta apie 1,600 svarų, o pinigų 360,95 dol. Bažnyčioje per rinkliavą tikintieji suaukojo 170,00 dol., nario mokesčių 27,00 dol. Taip viso susidarė 557,95 dol., kuriuos klebonas kun. A. C. Martinkus atsiuntė Balf centrui.

Cicero, Ill.
14 Balf skyrius pradėdamas Naujuosius Metus turėjo susirinkimą, kuriame 14 Balf skyrius surinko aukų 32,75 dol. Aukų dr. jos ir pavieniai asmenys. Netolimoje ateityje ruošiasi plačiu mastu pravesti rinkliavą visame mieste.

Pittsburgh, Pa.
Balf apskrities centrui jau suskubo atsiųsti 300,00 dol.

Wyoming Valley, Pa.
Lietuvių C. Draugų įždininkas P. J. Karazuskis prisiuntė 55,00 dol.

Kulpmont, Pa.
nedidelis lietuvių kolonijos uolūs darbininkai kun. J. Čeponis, buvęs DP ir Balf skyriaus pirmininkas, planuoja pravesti tremtinių šalpai aukų vaju. Aukų rinkti numato visame mieste. Tuo tarpu aukų surinkta 41,12 dol.

Mahanoy City, Pa.
Senojoj lietuvių sostinėj, kurioj Balf veikimo pradžioj, kai vajai būdavo mieste skelbiami, kaukdavo dirbtuvų ir bravoro sirenos, skambindavo bažnyčių varpai, žmonės auکوjo pinigų, rūbus, maistą dideliais kiekiais. Vėliau užsiėmė kitais darbais, Balf veikloj pradėjo mažiau reikštis, manydami, kad ir šalpos reikalingumas sumažėjo. Bet liekantiesiems Europoje keiliams tūkstančiams lietuvių vėl daugiau prireikus pagalbos,

kun. kleb. Čėsnos, kun. Rakausko, Balf direktoriaus S. Gegužio ir kitų pastangomis, ruošiamasi surengti Balf vaju. Parapijos salėje įvykusiame Balf 83 skyriaus susirinkime kalbėjo neseniai iš Europos grįžęs J. Valaitis. Vajaus pradžia suaukojo \$28.50.

Balf globėjū yra kun. kleb. P. C. Čėna, pirm. kun. C. J. Rakauskas, ižd. St. Gegužis, sekretorium Charles Rusk-Ruskys.

Easton, Pa.
nedidelis, bet gana svarus miestelis, turi gražią lietuvių bažnyčią ir moderniskai įrengtą didelį lietuvių klubą. Čia apsigyvenusių yra ir apie 20 lietuvių tremtinių seimų.

Eastono lietuviams veikti pagelbsti Phillipsburg, N. J. ir apylinkės lietuvių. Balf 130 skyriaus susirinkime nutarta atgaivinti Balf veiklą ir surengti Balf vaju. J. Valaitis papasakojo apie dabartinį lietuvių gyvenimą Europoje ir bendrai nušvietė Balf veiklą. Likusiems Europoje gelbėti suaukojo \$41.00.

Susirinkimas 1952 metams išrinko v. ba: pirm. kun. J. Mačiulaitis, vicep. Joseph Johnson, ižd. Povilas Klova, sekr. Hilda Katrick, ižd. globėjais Petras Kaulius ir Burnekienė. Korespondentū Vilijus Žiogas.

Nariai susimokėjo nario mokesčius ir išsiskirstė ruošdamiesi dideliems darbams pagelbėti likusiems Europoje lietuviams tremtiniais. Kad \$41.00 pradžia išaugtų iki kelių šimtų dolerių, reikia visų lietuvių talkos.

BALFO centras praneša, kad sausio mėnesyje gauta aukų iš Connecticut 178,12 dol., Illinois 609,20 dol., Kentucky 5 dol., Maryland 2,00 dol., Maine — 13 dol., Massachusetts — 185 dol., Michigan — 27 dol., New Jersey 6 dol., New York — 23 dol., Ohio 433 dol., Pennsylvania — 645,62 dol., Washington — 6 dol., Canada — 20 dol., narių mokesčių 156 dol.

Per sausio mėnesį Balf centre gauta 2218 svarų drabužių.

Balf centras nuosirdžiai dėkoja visiems už aukas ir visas pastangas ir darbą aukas sukelti. Mūsų brolių likusių Europoj vargas vis didėja, tad ir mūsų duosnumas neturėtų mažėti. Visų vieningas darbas palengvins vargo našta tiems, kurie priversti ją nešti netekę savo Tėvynės.

NAUJAI ATVYKO
Vasario 6 d. į New Yorką laivu "General Muir", atvyko į JAV:
Bernecker, Lydia, Helmut Dičpinigaitis, Marija, Marija, Adolfinas
Dubinskienė, Kazimiera Hoffman, Martin, Maria, Willi, Milda, Albert, Walter, Georg, Lena, Anton Isakienė, Karolina Jankus, Antanas, Marta, Arwid

Kairiukštis, Sofija Kaminskas, Romualdas, Katharina, Johanna, Haidemarie Kavaliauskas, Mikas Laukys, Pranas Linkevičius, Domas Marcinkevičiūtė, Genovaitė, Veronika

Montvila, Jonas Narutis, Elvyra, Vytautas Narbutas, Feliksas Nemartavičius, Zigmąs Papartis, Algis Radzevičienė, Ona, Franz, Nerkeliūnas, Stanislaiva Schappat, Anna, Helmut, Erika

Skystimas, Adelė, Alexander, Johann, Edith, Wanda, Alfred, Emil Steicaitė, Grunvalda, Conte, Giuseppe

Užkuraitis, Antanas, Gisela Visockis, Antanas, Joana, Antanas Vyckintas, Jonas Vasario 8 d. į New Yorką laivu "General Haan":

Ažuolaitytė, Ande Benemann, Nikolaus Beernotas, Juozas, Valė, Adolfa, Johana, Filomene, Regina Garlauskas, Benediktas, Stefania, Vytenis, Algirdas Jagminas, Jonas Juknevičius, Stasė, Nijolė Juozaitis, Romaldas Juška, Kostas, Ingeborg Kaminskas, Kazys Katinauskas, Elzbieta, Algirdas, Stefania Mikulskis, Stasys, Matilda, Verutė, Jeronimas, Danutė Pajojus, Petras

Tel. POPlar 4110
Charles J. Roman
(RAMANAUSKAS)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
1113 Mt. Vernon Street Philadelphia, Pa.
Moderniška laidojimo įstaiga Didelė, graži koplyčia, erdvi salė Pakelievingiems suteikiama nakvynė
Viskas nemokamai Kreipkitės dieną ir naktį

ARSKAITAI
Modernišką iliustruotą lietuvių magazina
DIENOS
Prisintus adresą, vienas numeris siunčiamas susipažinti nemokamai. Prenumeratos kaina metams \$3.00.
Adresas:
9204 S. Broadway
Los Angeles 3, Calif.

Seimininkės mylima beždionė savo gimimo dienos progą gavo iš jos pora krepių riešutų, papuoštų dviem žvakėmis. Bet šį gražų seimininkės gestą ji sutinka abejingai. Gal tikėjosi kokios geresnės dovanos...

DEMESIO
Jeigu Jums reikalingi BALDAI, TELEVIZIJOS APARATAI, DULKIŲ SIURBLIAI, SALDYTUVAI, kiti namų apyvokos daiktai... Kreipkitės tuojau pas šią reikmenų prekybos atstovą:
VILIJUS PITKUNIGIS
73 W. 104 St., N.Y.C.
Riverside 9-9164
Jis atstovauja geriausias New Yorko baldų gamybos, šaldytuvų (refrigerator), dulkių siurbių, televizijos imones.
Pirkdami per jį gaunate didesnę nuolaidą negu kitur ir palankiausias išsimokėjimo sąlygas.

Let them give thanks

As we bow our heads in thanksgiving, in Korea there is hunger and bitterness. Children there need help. Their bodies need food, their hearts need faith. You can give both. Ten dollars to CARE will send a food package to some child and give him the privilege of thinking "thanks."

CARE 20 BROAD STREET, NEW YORK 5, N. Y.

New Yorke ir apylinkėse

P. J. BAGDANAVICIUS, M. D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

185 Clinton Avenue
Brooklyn 5, N. Y.
Tel. MAIN 4-2322

Priėmimo valandos:
Kasdien 2-4 ir 6-9 p.p.
Sėštadieniais 10-12 ryto ir savaitarais.

JOHN DERUHA, M. D.

Inkstų, pūslių, odos, kraujo, vidurių ir kitų ligų gydytojas.
Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-6.
Mokslus baigęs Europoje
128 E. 86th ST., NEW YORK CITY
Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

Ofiso tel. GLENmore 5-3094
Namų tel. GLENmore 3-4445

DR. VACLOVAS PAPROCKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1357 Bushwick Ave., Brooklyn 7, N. Y.
Priėmimo valandos:
Kasdien 12:30-2 ir 6-8 p.p., išskyrus šventadienius.

Tel. EVergreen 7-4335

Stephen Aromiskis
(Armakauskas)

Graborius - Balsamutojas
Moderniška Koplyčia
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas
(Bieliauskas)

Laidotuvių Direktorius
Notary Public
660 GRAND ST.
Brooklyn, N. Y.

Evergreen 8-9770

Joseph Garszva
Graborius - balsamutojas
231 Bedford Avenue,
Brooklyn, N. Y.

PARDUODAMI NAMAI

FIGGS, GERL, GEROLJE VIETOJE
RIDGEWOOD — 6 seimoms mūrinis namas, šviesūs kambariai; CYPRES HILL 3 seimoms, tušti kambariai; WOODHAVEN 2 seimoms medinis namas, abudu aukštai (florai) tušti pirkėjui; EAST NEW YORK — kampinis namas su salūnu, restoranu ir 2 seimoms viršuje tušti kambariai. Gera progą, kas nori išsigyti namą ir būdą, nes pardodamas ir biznis. Vieta gera, lietuvių aplinkoje.

J. VASTONAS

REALTY AND INSURANCE
1008 Gates Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. GLEamore 5-7285

Stephen Bredes Jr.

ADVOKATAS
197 Havemeyer Street
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVergreen 7-8884

William J. Drake

(DRAGUNAS)
LIETUVIS ADVOKATAS
86 - 68 WAREHAM PL.
JAMAICA, N. Y.
Tel. JAMAICA 3-7122

LIETUVIŲ UŽEIGA

MAISTAS, GERIMAI, MALONUS PATARNAVIMAS

COOPER BAR & GRILL

101 COOPER ST., B'KLYN 7, N. Y.

Tel. GL 2-3589

Savininkai: FRANK MILAS
JOHN L. RIMŠA

Tel. EVergreen 4-9352
4-2442

ALLIANCE HALL

195 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

CATERERS Communion Breakfasts
Parties - Weddings Banquets
MEETING HALL

Telefonas: EVergreen 4-8934

PARAMOUNT BAR & GRILL

STANLEY MISUNAS IR SŪNUS EDWARD MISUNAS

SAVININKAI

Lietuviška Užėiga, kur visi myli užėiti.

Pavieniai ir su šeima, ir svečiai būsite maloniai aptarnauti.

Importuoti konjakai - Uškadžiai - Televizija - Muzika - Sportas

502 GRAND ST., kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

Bostone ir apylinkėse

S. Barasevičius ir Sūnus
FUNERAL HOME
264 W. BROADWAY
South Boston, Mass.
JOSEPH BARASEVICIUS
Laidotuvių Direktorius
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia šermentims dykai
Tel. SOUTH Boston 8-2590
Avenue 2-2484

Lithuanian Furniture Co.

MOVERS —
SO 8-4618

INSURED and BONDED
Local and Long Distance Movers

326-328 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.

ZALETSKAS
FUNERAL HOME

564 EAST BROADWAY
South Boston, Mass.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamutojai
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia šermentims dykai
NOTARY PUBLIC
Tel. SO 8-0815
South Boston 8-2609

A. J. NAMAKSY

Office Tel. SO 8-0948

Real Estate & Insurance
409 W. BROADWAY
So. Boston, Mass.

Res. 37 Oriole Street
West Roxbury, Mass.
Tel. PA. 7-0402-M

WAITKUS
FUNERAL HOME

197 WEBSTER AVE.
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir Balsamutojas
NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį.
Nauja moderniška koplyčia šermentims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemaisiomis kainomis. Kainos tos pačios ir kitus miestus.
Reikale laukite: Tel. TR 6-6454

ATLAIKOS (JUNK)

Jei turite atliekamo lauko (junk) ar kitokių atliekų, praneškite
JUOZUI SINKEVICIUI
telefonu SO. 8-8343
Galite skambinti ir vėliai vakare. Lietuvis.

LDS CENTRO VALDYBA

Pirmininkas — Prel. P. Juras, 94 Bradford St., Lawrence, Mass. Tel. 7356

Vicepirmininkai — Vincas J. Kudrka, 37 Franklin St., Norwood, Mass., ir Pranas Razvadauskas, 5 G St., So. Boston, Mass.

Sekretorius — Ant. Kneizys, 50 Cottage St., Norwood, Mass.

Finansų sekretorius — Ant. Pelėdus, 32 Wilder St., Brockton, Mass. Tel. Brockton 8-0729W

Iždininkė — Bronė Ciunienė, 79 Barry St., Dorchester, Mass. Tel. SO 8-0948

Revizijos komisija: — Kun. J. Bernatoni, Nell F. Meikūnas, B. Jakutis.

Visi laišškai LDS reikalais siunčiami sekr. A. KNEIZIO vardu, 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass. Tel. SO 8-6608. Piniginės perlaidos — Money Orderiai ar čekiai išrašomi iždininkės B. Cunys vardu.

Skaitykite ir remkite "Darbininką"!

ŠVĖSDAMI

sukaktuves, vestuves ar sulaukę naujagimio, nepamirškite gero fotografo. Nuotraukos kiekviena progą kiekvienam prieinama kaina.

DON SULAITIS

600 Willoughby Ave.
Brooklyn 6, N. Y.
Tel. EVergreen 7-8137

RAMUNIŲ ŽIEDAI

Lietuviai nuo senų laikų yra įsitikinę, kad ramunės yra vaistas. Ramunės vartojamos nuo šalčio, reumatizmo ir dieglių. Ramunės stiprina visą kūną, gerai veikia į skilvį, inkstus (kidney) ir palengvina kitus susirgimus ar negalavimus. Jos geros ir akims plauti. Gerk ramunių arbatą be baimės. Kas jos daug geria, tas turi skaisčių veidą. Ramunės yra geros ir plaukams plauti ir išlaikyti švarią galvos odą. Mūsų ramunės yra iš Jugoslavijos. Svaras ramunių \$2.50. O už \$1.00 — 5 uncijos.

ALEXANDER'S CO.

414 W. Broadway
South Boston 27, Mass.

Paremkime tuos biznierių ir profesionalus, kurie skelbiais "Darbininkel"

Vaizduojama tremtinių gyvenimas ir partizanų kovos Lietuvoje. Kaina \$1.50. Užsakymus siųsti:

DARBININKAS
Brooklyn 21, N. Y.
680 Bushwick Ave.

Geriausios vaikams dovanos — vaikų mėnesinis žurnalas —

Kainai: Amerikoje \$3.00; kitur — \$3.50
Pinigus ir užsakymus siųskite: EGLUTĖ, P. O. Box 22, Montello Station, Brockton 68, Mass.

SAVE TIME MONEY WORK with **York heat**

Mes instaliuojame visokios rūšies žibalinį (aliejumi) šildymą. Nereikia nešioti pelenų semtuvų. Nemokamai apskaičiuojame, kiek kainuos.

BROCKTON SERVICE

OIL BURNER and HEATING SERVICE
520 MAIN STREET BROCKTON, MASS.
Tel. 2608

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGES
AMERICA, LITHUANIAN, BALTIC & LITHUANIAN NEWS
40 BUSHNICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

NEW YORKO NAUJIENOS

Apreiškimo parapijos gyvojo rožančiaus draugija pereiname susirinkime išrinko naują valdybą — pirm. Z. Gudaitienė, vicepirm. M. Šaltienienė, sekret. O. Šnieškienė, išdin. M. Simonaitienė, finansų rast. J. Skaruliene.

Jonas Žekonis, 61 metų amž., mirė sausio 1 d., palaidotas sausio 5 d. iš Apreiškimo parapijos bažnyčios Kalvarijos kapinėse.

Marija Pilius, 60 metų amž., mirė sausio 20 d., palaidota sausio 24 d. iš Apreiškimo parapijos bažnyčios šv. Jono kapinėse.

Steponas Skabowski, kareivis, 36 metų amžiaus, mirė sausio 23 d., palaidotas sausio 28 d. iš Apreiškimo parapijos bažnyčios šv. Jono kapinėse.

Bernardas Zinis, 65 metų amžiaus, mirė sausio 29 d., palaidotas vasario 2 d. iš Apreiškimo parapijos bažnyčios šv. Jono kapinėse.

Jonas Burtavičius, 66 metų amžiaus, mirė vasario 2 d., palaidotas vasario 6 d. iš Apreiškimo parapijos bažnyčios šv. Jono kapinėse.

T. B. Grauslys, OFM, sekmadienį lankėsi Worcester, kur pravedė spaudos dieną ir dalyvavo LDS susirinkime.

Tradicinė blynų vakarienė Vasario 23 d., 7 val. vak. Angelų Karalienės parapijos salėje — Ateitininkų Ramovėje įvyksta ateitininkų tradicinė blynų vakarienė. Visi New Yorko ir apylinkės ateitininkai: moksleiviai, studentai ir sendraugiai kviečiami dalyvauti.

Šeštadieninė Maironio mokykla rengia vasario 16-sios minėjimą. Iškilmės prasidės šeštadienį, 9 val. pamaldomis. Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Vėliau salėje bus turinys programa, kurią sudarys Jurgio Glaudos vaidinimas "Po svietimu dangum", mokyklos chorai, pritaikintos deklamacijos ir vaikų darželio pasirodymas.

Kviečiami mokinių tėvai, ir visi mokyklos bičiuliai atsilankyti. Įėjimas laisvas ir jokių aukų nebus renkama.

Išvyko į "Aidą" vakarą Vasario 10 d. Clevelande įvyko "Aidų" vakaras. Buvo suvaikinta J. Grušo "Tėvas". Ta proga iš Brooklyne išvyko T. Viktoras Gidžiūnas, pranciškonų namo viršininkas, spausdintuvas administratorius T. Pr. Giedgaudas, "Darbininko" redaktorius — S. Sužiedelis. Kartu su jais išvyko prof. J. Brazaitis ir V. Vaitiekūnas, kurie iš Clevelando išvažiavo į Chicago.

Zinios apie Lietuvą labai teisingai surinktos ir atspausdintos New Yorko spaudos pardavimo vietoje platinamajame "World Almanac". Leidinį išleido "Herald Tribune" dienraštis.

Liet. Spaudos Klubu nariai ruošia Vasario 16-sios minėjimą tą pačią dieną, 7 val. vak. (McAlpin viešbučio El Potio salėje. Minėjime pakviesti dalyvauti latvių ir estų laikraščių redaktoriai, Pabaltijo Moterų Tarybos pirm. M. Jurma, kuri šiuo metu yra Amerikos Balso Estijos skyriaus redaktorė.

V. K. Banašio "100 dainų" jau baigiama spausdinti. Veiklas turės apie 150 pusl. Dviejoje įžangoje lietuviškai ir angliškai supažindinama su lietuvių liaudies dainomis.

ISNUOMOJAMI du kambariai ir virtuvė vedusiųjų porai. P. Motuza, 21 Linden St., Brooklyn 21, N. Y.

Lietuvių Tremtinių Dr-jos susirinkimas

Sekmadienį, vasario 10. d. Apreiškimo parapijos salėje įvyko Lietuvių Tremtinių Draugijos susirinkimas. Buvo padaryti pranešimai apie nuveiktus darbus, padiskutuota įvairiais klausimais ir išrinkta nauja valdyba.

Sakalaukaitė Marija

su savo motina Joana pereitą savaitę atskrido iš Vokietijos. Balfui tarpininkaujant, NCWC uždėjo už abidvi po 1,000 dol. Kun. S. Morkūniui padedant, abidvi įkurdintos Sioux City, Iowa. Pirmoji tremtinė yra abiem kojom paraližuota, o antroji sena amžiumi.

Atvyko

Vasario 14 d. iš Vokietijos atvyko Elvira Narutienė su sūneliu Vytautu. Jos vyras Pilypas Narutis, žinomas veikėjas, Stutthof kalinys, dėl sveikatos buvo sulaukęs Vokietijoje. Jis išvažiavo į Schwarzwaldą sveikatos taisyti. E. Narutienė, porą dienų sustojusi pas dr. V. Majauską, išvyko į Chicago pas savo gimines, kur ir apsigyvens.

Naujas "Aidų" numeris jau spausdinamas. Jame skaitytojai ras: A. Mustekio straipsnį "Komunistinio imperializmo šaknys", Z. Ivinskio str. apie prėlatą K. Šaulį, Viktoro Biržiškos str. apie matematiką, Faustos Kiršos Trečiųjų Pelenų pirmą giesmę, Juliusa Kaupo novelę "Sugrįžimas į vaikystės miestelį", naujai pasirodžiusių knygų recenzijų. Numeris iliustruotas A. Tamošaitienės audinių pavyzdžiais.

REIKALINGOS KNYGOS

Patariamajai Lietuvių Grupei yra reikalingi Lietuvos Universiteto ir kitų Lietuvos aukštųjų mokyklų leidiniai, ministerijų leidiniai ir metraščiai, ūkinų organizacijų (Pienocentro, Lietūkio, Maisto, Lietuvos Banko ir kt.) leidiniai. Lietuviškoji Enciklopedija ir kiti veikalai, liečią teisės, istorijos, ūkio, kultūros ir kitus klausimus. Tais pačiais Lietuvą liečiančiais klausimais reikalingos knygos ir ne lietuvių kalba.

Kas turi čia suminėtu leidinių ir sutiktų juos perleisti, prašomas rašyti šiuo adresu: Lithuanian Consultative Panel, 16 West 58th Street, New York 19, New York, nurodant veikalo pavadinimą, autorių ir kainą.

E K R A N A S

Šv. Mato Pasijos. (St. Matthews Passion). Šis filmas kiekvienam meno, muzikos ir literatūros mėgėjui paliks neišdildomą įspūdį. Keletos simtmečių puikių religinių meno kūrinių fone žiūrovas gėrisi Bacho meistriskuoju choru "Šv. Mato Pasijos". Filme dalyvauja Vienos berniukų chorai ir Vienos filharmonija. Šį austrų gamybos filmą režisavo Robert Flaherty, kurio "Titaną" — Mykolo Angelo gyvenimą buvo galimybės irgi neseniai New York'e matyti. Filmas rodomas Park Ave. kino-teatre.

Jūreivis, saugokis (Sailor beware). Retkarčiai ir komedijos būna neblogos. Šis filmas yra vienas iš tų gerų komedijų, kuriomis anksčiau pasižymėjo Charlie Chaplinas. Ne veltui jame vaidina du žymiausi komikai — Jerry Lewis ir Dean Martin. Turinys nekompliktuotas — apie du tipus, patekusius į laivyno karo prievolės atlikti ir ten visokių niekų išdarinėjančius. Svarbu juk, kad publika gali iki ašarų prisijuokti. Filmas rodomas Paramount teatre prie Times sq.

Nemokamai siuntas

į Europą Balfas ir toliau galės siųsti, nors IRO veikla ir pasibaigė. Vasario 7 d. New York'e įvykusioje CRALOG (Council of Relief Agencies Licensed for Operation in Germany) pilnaities konferencijoje Balfas priimtas pilnaities nariu į šią organizaciją. Šioje konferencijoje dalyvavo State Dept. direktorius Mr. Ringland ir kiti atsakingi vyriausybės pareigūnai.

Kaip anksčiau už siuntas apmokėdavo IRO, taip dabar apmokės Mutual Security Agency. Taipgi tie siuntiniai bus atleidžiami ir nuo maito mokesčių. Šiomis savaitėmis Balfas numato Vokietijon pasiųsti 40,000 sv. maisto ir 50,000 sv. drabužių.

219,85 dol. ir 595 sv. drabužių surinkta Nashuos Balfio rinkliavoje, kaip pranešta Balfio centrui Brooklyne.

Juozas Ginkus, per SLA nominacijas į įždininkus surinkęs 714 balsų, SLA centrui pranešė, kad jis kandidatuojas ir per tikruosius rinkimus.

Vincas Jonikas, kuris Amerikoje atstovauja "Ventos" leidyklą, iš Vokietijos gavo nesenai išleistų naujų knygų.

NUOŠIRDUS DĖKUI

Pranciškonų Spaudos Centro Brooklyne AMŽINIEMS RĖMĖJAMS:

Kun. A. Karalevičiui,

Bayonne, N. J.

aukojo \$100.00

Mrs. D. Kašetai,

Wilkes Barre, Pa.,

aukojo \$100.00 a. a. žuvusio sūnaus Willamo vardu

\$200.00

Mrs. Ona Kane

Cleveland, Ohio

aukojo \$100.00

T. JUST. VAŠKYS, O.F.M.

Provincijolas

Pranciškonų Spaudos Centro rėmėjai

Pranciškonų Spaudos Centrui Brooklyne paremti prisiuntė aukų:

Po \$10.00: Kun. A. Petraitis, Scotia, New York; Kotryna Bunevičienė, Cambridge, Mass.

Po \$5.00: St. Juodaitis, Norwalk, Conn.; Pranciška Snyder, Detroit, Mich.; Nikodemus Mardosas, Chicago, Ill.; W. Chuzas, Brooklyn, Mass.; K. Paliulis, Washington, D. C.; T. Tamulevich, Branford, Conn.

Petronė Rasavage, Kingston, Pa.; K. Kundrot, Detroit, Mich.; P. Janulis, Philadelphia, Pa.; Monika Laski, Scranton, Pa.; Agnietė Zokas, Grand Rapids, Mich.; A. Kunavich, Clinto, Iowa; E. Cepulienė, Philadelphia, Pa.; A. Janonis, Binghamton, N. Y.

Po \$2.00: M. Pavinskis, Omaha, Nebr.; M. Litvinas, Ansonia, Conn.; P. Povilaitis, Waterbury, Conn.; G. Busavage, Coaldale, Pa.; P. Svirskas, Haverhill, Mass.; V. Kondrotas, Brooklyn, N. Y.; Jonas Waitkus, Philadelphia, Pa.; A. Kindurys, Dolgeville, N. Y.

Po \$3.00: J. Liogys, Brooklyn, N. Y.; Juzė Bakūnienė, Waterbury, Conn.

Po \$1.00: A. Kasperavičienė, Lowell, Mass.; Ona Strautins, Grand Rapids, Mich.; Marijona Gailūnienė, E. Weymouth, Mass.; Barbora Dowiat, Westville, Ill.; J. Radvilas, Cicero, Ill.; A. Waign, S. Boston, Mass.; J. Kutenis, Scitico, Conn.; Mrs. Backsis, Brooklyn, N. Y.; S. Vargelevičius, Detroit, Mich.; Albinas Verbyla, Richmond Hill, N. Y.; Ermalavičiai, Seymour, Conn.; Jurgis Saplis, Dearborn, Mich.; M. Baltrušaitienė, Somerville, Conn.; A. Žekonis, Aurora, Ill.; M. Bakanas, Kensington, Conn.; L. Valiukas, Dayton, Ohio; J. Stankevičius, Brooklyn, N. Y.; S. Krutulis, Chicago, Ill.; A. P. Kvedaras, Detroit, Mich.; Vincas Abramikas, Springfield, Ill.; B. Šarkėnis, Newark, N. J.

Nuoširdi padėka visiems duosniams Lietuvių Spaudos Centro Rėmėjams.

T. Just. Vaškys, O.F.M.

Provincijolas

Užburtais sodas (The magic garden). Trans-Lux teatras, Madison Ave. ir 60 g., rodo įdomų filmą iš Pietų Afrikos gyvenimo. Filmas įdomus ir tuo, kad visi artistai yra vietiniai — negrai. Turinys paimtas iš pietinės Afrikos negrų gyvenimo, persunktas gražia fantazija ir liaudies pasakos motyvais. Daug humoro, negrų liaudies muzikos ir šokių.

Brooklyno filmai. Brooklyne šiuo metu rodoma visa eilė gerų filmų, kurie su pasisekimu ilgą laiką ejo pirmiauliose Brodvėjaus teatruose. RKO Albee, prie Fulton g. pradeda rodyti "Sprendimą prieš aštant" — iš karo laikų Vokietijoje. Brooklyno Paramount jau gavo "Detektyvo istoriją" — vieną iš geriausių penkių pereitų metų filmų. Fox teatras Brooklyne rodo "Bugnus tolimoje", kur vaidina lietuvių Mary Aldon. Mažesniuose teatruose eina muzikinis filmas "Aš sapnuoju tave", kuris ilgai ejo Radio City scenoje. Pažymėtina, kad tame filme dalyvauja taip pat vienas lietuvis — Jim Bačkus, baleto artistas.

Dr. Stasė Kerpytė dirba Flower and 5th Ave. Hospital, Medical ligoninės medicinos mokykloje ir yra patologijos instruktore. Šiuo metu ji dirba mokslinį darbą ir pakviesta studentams skaityti apie inkstų ir kepenų ligas.

Regina Sallamonaitė, dantų gydytoja, pradėjo dirbti Soulmon Kettering laboratorijose prie Memorial Hospital. Minėta laboratorija yra viena iš didžiausių laboratorijų vėžio ligoms tirti. Į šią vietą normaliai amerikiečiai patenka tik su magistro laipsniu.

A. Šlepetytė — baleto artistė dalyvauja studentų rengiamame vakare "Initium semestri", kuris įvyks vasario 22 d. Alliance salėje, 195 Grand st. Programą praves V. Žukauskas.

Liet. Kultūros Centrai New York'e steigti komisija pereinamos savaitės posėdyje nutarė kovo 2 d., sekmadienį, 12.30 v. kviešti visuotiną susirinkimą šiam reikalui aptarti. Pranešimus padarys dail. V. K. Jonynas ir Ks. Strumskis. Po to seks diskusijos ir valdybos rinkimai.

Rengia kaukių balį Vasario 22 d. naujose tautininkų namuose rengiamas kaukių balis, kuris žada būti įdomus.

Rūpinamasi knygyno steigimu Bostone trūksta stipresnio lietuviško knygyno bei skaityklos. Tuo reikalu esama susirūpinimo ir laukiama, kad besioorganizuojanti bendruomenė spragą užpildys.

Graikų princesė Bostone Senyvo amžiaus graikų princesė vienuoliškuose drabužiuose kurį laiką lankė Bostone esančius stačiatikius ir turėjo su jais įvairių pasitarimų. Ji yra dabartinio Anglijos karalienės vyro motina.

Streikuoja šiukslių rinkėjai Vasario 4 d. sustreikavo Bostono miesto šiukslių rinkėjai. Miestas per kelias dienas pasidarė pilnas nešvarumų.

Pasiuntė užuojautą Einąs Bostono miesto mayoro pareigas G. Piemonte pasiuntė į Angliją labai šiltais žodžiais išreikštą užuojautą dėl karaliaus Jurgio VI mirties.

Nepaprastas parengimas Lietuvių Piliūčių Klubu salėje vasario 17 d., 5 v. p.p., Sandaros kuopa po viešo Lietuvos Nepriklausomybės minėjimo, rengia bankietį su įvairia programa. Meninę programos dalį atliks Gabijos chorai, dainininkės: M. Budvytienė ir V. Barinienė. Svečius vaišins J. Tuma-vičienė skaniais valgiais ir gėrimais, gros L. Styveno orkestras. Kviečiame visą Bostono visuomenę dalyvauti.

BOSTONO ŽINIOS

Buv. "Darbininko" įstaiga uždaryta

Buv. "Darbininko" įstaiga 368 W. Broadway yra uždaryta nuo gruodžio 15 d. Prie durų kabo skelbimas, kad visais reikalais kreiptis į A. Ivašką, Lith. Furniture krautuve, 328 W. Broadway.

Vasario 16 minėjime

kuris įvyks So. Boston High School auditorijoje vasario 17 d. (sekmadienį) 2 val. p.p. numatomos trumpos kalbos ir įvairi meninė programa, tokia tvarka: Atidarymo metu Gabijos chorai gieda Amerikos J. V. himną ir atlieka kelias dainas. Po kalbų dainuoja solistas St. Liepas, akomp. muz. J. Kačinskis; šoks T. Babuškinaitės ved. baleto studijos grupė; toliau parapijos chorai, ved. muz. J. Kačinsko, akt. H. Kačinsko deklamacijos ir O. Ivaškienės taut. šokių šokėjų grupė. Pabaigoje Lietuvos Himnas.

Rengia kaukių balį Vasario 22 d. naujose tautininkų namuose rengiamas kaukių balis, kuris žada būti įdomus.

Rūpinamasi knygyno steigimu Bostone trūksta stipresnio lietuviško knygyno bei skaityklos. Tuo reikalu esama susirūpinimo ir laukiama, kad besioorganizuojanti bendruomenė spragą užpildys.

Graikų princesė Bostone Senyvo amžiaus graikų princesė vienuoliškuose drabužiuose kurį laiką lankė Bostone esančius stačiatikius ir turėjo su jais įvairių pasitarimų. Ji yra dabartinio Anglijos karalienės vyro motina.

Streikuoja šiukslių rinkėjai Vasario 4 d. sustreikavo Bostono miesto šiukslių rinkėjai. Miestas per kelias dienas pasidarė pilnas nešvarumų.

Pasiuntė užuojautą Einąs Bostono miesto mayoro pareigas G. Piemonte pasiuntė į Angliją labai šiltais žodžiais išreikštą užuojautą dėl karaliaus Jurgio VI mirties.

Nepaprastas parengimas Lietuvių Piliūčių Klubu salėje vasario 17 d., 5 v. p.p., Sandaros kuopa po viešo Lietuvos Nepriklausomybės minėjimo, rengia bankietį su įvairia programa. Meninę programos dalį atliks Gabijos chorai, dainininkės: M. Budvytienė ir V. Barinienė. Svečius vaišins J. Tuma-vičienė skaniais valgiais ir gėrimais, gros L. Styveno orkestras. Kviečiame visą Bostono visuomenę dalyvauti.

Rengėjai Jonas Ančiukaitis, South Boston gimes ir dabar čia gyvenęs praejusio karo veteranas, antrą kartą iš eilės laimėjo Naujosios Anglijos mažųjų motorinių laivelių meistrų titulą (championship). Varžybos vyko Lashaw'e ežere, East Brookfield, Mass. Laimėjęs buvo pasiektas tik Ančiukaitis lietuviško pasiryžimo dėka. Lenktynių metu nutrūko kuro tiekimo vamzdelis, bet Jonas greit susiorientavo ir, viena ranka laikydamas sujungtą vamzdelį, o antra vairuodamas, pasiekė laimėjimą.

GAVO SV. TĖVO PALAIMINIMĄ

"Darbininko" skaitytojai ir rėmėjai nuo pat įsikūrimo dienos Antanas ir Juzė Pivorūnai, gyvenę Bostone priemiestyje Mattapan, savo vedybinio gyvenimo 50 m. sukakties proga gavo iš Romos Sv. Tėvo Pijaus XII Ypatingą Apaštališkąjį Palaiminimą. A. ir J. Pivorūnai vedė Lietuvoje 1901 m. Išaugino 7 vaikus ir jau susilaukė 16 vaikaitių. Savo kukliomis išlaidomis remia visus gerus darbus.

CAMBRIDGE, MASS.

Katalikų Klubas

sausio 30 d. turėjo metinį susirinkimą, kuriame išrinko naują valdybą — pirm. P. Janiūnas, vicepirm. P. Rudaitis, nutar. rašt. J. J. Romanas, išdi. K. Pilkonis, maršalka A. Skirius. Valdyba perėmė pareigas, o ją prisaikdino John J. Romanas, jr.

Klubo direktoriais išrinkti: P. Jankauskas, J. Samalis, Al. Kontrimas, M. Karbauskas, ir Al. Jakutis.

Naujoji valdyba rodo daug veiklumo, ypač pirm. P. Janiūnas ir vicepirm. P. Rudaitis nesigaili laiko nei pastangų padėti, kad Klubas gerai gyvuotų. Jaunimo atstovas J. Samalis taip pat daug aukojasi Klubu gerovei. Šiais metais numatyta keletas parengimų. Kiekvieną

šeštadienį yra ruošiami laimėjimų vakarai su gražiomis dovanomis ir užkandžiais. Vakarams vadovauja O. Rudaitienė, K. Janiūnienė ir Skirienė.

— Vasario 21 d. 8 val. vak. ruošiamas "Šurum Burum" viršutinėje svetainėje. Kadangi vasario 22 d. yra nedaro diena, tai pakaks laiko visiems gražiai pasilinksinti ir smagiai pasišokti.

— Balandžio 20 d., 4 val. p. įvyks Klubo metinė vakarienė. O liepos 20 d. Brockton Fair Grounds įvyks didelis metinis Klubo išvažiavimas. Šią datą skelbiame iš anksto, kad kitos organizacijos žinotų ir tą dieną kitų parengimų nedarytų.

Kat. Klubu vadovybė kviečia visus į šiuos jų parengimus atsilankyti.

Ieškomi asmenys

Artungas (Hartungas), Jonas, iš Jurbargo parap.

Aleknaite - Jarašunaitė, nuo Seduvos, Panevėžio ap.

Blodžiūnas, Walter John

Brazauskas, Justinas ir Vladas, iš Drutūnų km., Kalitinų v.l. Švenčionių apskr.

Garbukas, Kazimieras.

Gričienė, Elena, iš Anykščių m., Utenos ap.

Gumalskis, Kazys, iš Kvedarnos m.

Hermanas, Otto ir Richardas, iš Žvyrių k., Raseinių ap.

Jakštas, Jonas ir Kazys, iš Latvelių k., Panemunio par., Pandėlio v., Rokiškio ap.

Jeskovikas, Mikas, iš Semeiškių miestelio.

Juonys Gabrys, iš Salos, Daugų v., Alytaus ap.

Koltavaitės, Marijona ir Ona, iš Kuprių k., II Gudelių v., Marijampolės ap.

Kulikowska - Šulcaitė, Teklė, ir broliai Sulcas Jonas ir Narcizas.

Kropas, Aleksandras, Ignacas, ir Petras, ir sesuo Kruopaitė, Elzbieta, iš Kampų k., Kedainių ap.

Mikulūnas, Aleksandras, iš Paleknių k., Radviliškio v., Šiaulių ap.

Putrus, Kazimieras, Mykolas, Petronėlė ir Stasė, gyvenę Gargžduose.

Radašauskas, Ignatas, iš Vištyčio.

Raznaitės, Kastė, Liuba ir Vera, dukterys Jono Razmos, iš Karktenos v.l., Kretingos ap.

Rekmanas, Leonas ir Stanislovas.

Rukštelis, Albinas ir Juozas, iš Karklupių k., Pajevonio v., Vilkauskio ap.

Urbonavičius, Pranas ir Urbonavičiūtė, Bronė, iš Kuršėnų m., Šiaulių ap.

Vaitiekūnaitė - Kremienienė, Monika, iš Linkuvos, m., Šiaulių ap.

Vengelytės, Emma, Emilija, Natalija, ir Ona, iš Lydavių k., Šiluvos v., Raseinių ap.

Ieškomeji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti į: **Consulate General of Lithuania**, 41 W. 82nd St., New York 24, N. Y.

Mielą idėjos sesė

Česlavą Šidlauskaitę

jos mielam tėveliui mirus, nuoširdžiai užjaučiame

MAS CV ir "Ateities" kolektyvas

Mūsų gerajam broliui

a. a. P. Atkočiui

mirus, žmonai Petronelei ir sūnui Jonui su žmona Elena ir dukrele Terese skaudžioje valandoje reikiame gilia užuojautą.

ANTANAS, PETRONELE IR RITA
ATKOČIAICIAI